

LIETUVOS NACIONALINĖ MARTYNO MAŽVYDO BIBLIOTEKA

Klaipėdos miesto savivaldybės
Viešosios bibliotekos direktorei
Bronislavai Lauciuvienei

2015 05 19 Nr. 56-15-663

Nr.

DĖL GALIMYBIŲ STUDIJOS PATIKSLINIMO PAGAL PAPILDOMAI PATEIKTUS DUOMENIS

Siunčiame Jums Klaipėdos miesto savivaldybės viešosios bibliotekos (toliau Užsakovas) tinklo optimizavimo ir veiklos modernizavimo galimybių studiją, patikslintą pagal Užsakovo papildomai pateiktus duomenis.

PRIDEDAMA: Galimybių studija, 30 psl.;
Priedai, 34 psl.

Generalinio direktoriaus pavaduotojas infrastruktūrai,
pavaduojantis generalinį direktorių

Aidas Sinkevičius

Giedrė Čistovienė, el. paštas giedre.cistoviene@bibliotekospazangai.lt, +370 6 5657532

**Klaipėdos miesto savivaldybės
viešosios bibliotekos tinklo optimizavimo bei veiklos
modernizavimo
galimybių studija**

Studiją atliko:
Indrė Narauskaitė
Mykolas Lepeška
Eugenijus Stratilatovas
Giedrė Čistovienė
Ieva Dryžaitė

Vilnius, 2015

Turinys

ĮVADAS	3
SANTRAUKA.....	4
1. Miesto bibliotekų ir bendruomenių centrų situacijos analizė planuojamos modernizuoti viešosios bibliotekos atžvilgiu.....	7
1.1. Bibliotekos teikiamų paslaugų prieinamumo gyventojams analizė	7
1.2. Lietuvos ir užsienio patirties analizė	17
2. Viešosios bibliotekos optimizavimo, veiklos modernizavimo ir valdymo analizė ir rekomendacijos.....	19
2.1. Viešosios bibliotekos optimizavimas, veiklos modernizavimo prielaidos	19
2.2. Pasiūlymai dėl optimizuotos viešosios bibliotekos funkcijų, paslaugų ir veiklų	22
2.3. Viešosios bibliotekos optimizavimo pasiūlymai	23
2.4. Pasiūlymai dėl veiklos modernizavimo ir valdymo	27
3. Viešosios bibliotekos optimizavimo ir veiklos modernizavimo rizikos ir jų valdymo veiksmai	30
PRIEDAI.....	31

IVADAS

Klaipėdos miesto savivaldybės administracijai įgyvendinant administracijos direktoriaus 2014 m. kovo 4 d. įsakymu Nr. AD1-667 patvirtintoje „Miesto kultūrinio savitumo puoselėjimo bei kultūrinių paslaugų gerinimo programe“ numatyta priemonę „Dokumentacijos, reikalingos kultūros infrastruktūros plėtrai, parengimas: Viešosios bibliotekos tinklo ir bendruomenės centru modernizavimo galimybių studijos parengimas“, Klaipėdos miesto savivaldybės viešoji biblioteka užsakė Klaipėdos miesto savivaldybės viešosios bibliotekos tinklo optimizavimo ir veiklos modernizavimo galimybių studiją.

Galimybių studijos tikslas – išanalizuoti dabartinę Klaipėdos miesto savivaldybės viešosios bibliotekos struktūrą ir pateikti galimus tinklo optimizavimo bei veiklos modernizavimo scenarijus.

Tikslui įgyvendinti numatyti šie uždaviniai:

1. peržiūrėti esamų viešosios bibliotekos padalinių išsidėstymo mieste struktūrą, atsižvelgiant į vartotojų (realių ir potencialių) skaičiaus, paslaugų prieinamuumo, ekonomiškumo ir racionalumo, bendradarbiavimo su bendruomene patirties ir kitus kriterijus, bei įvertinti planuoojamas pertvarkyti įstaigos galimą patrauklumą (lankomumą) kitų kultūros paslaugas teikiančių subjektų kontekste;
2. nustatyti ir įvertinti:
  1. ar dabartinis viešosios bibliotekos tinklas tenkina visuomenės poreikius;
  2. ar ekonomiškai ir racionaliai naudojamos savivaldybės biudžeto lėšos viešosios bibliotekos tinklui išlaikyti;
  3. kaip esama viešosios bibliotekos teisinė aplinka lemia įstaigos struktūros planavimą.
3. pasiūlyti viešosios bibliotekos tinklo optimizavimo, veiklos atnaujinimo bei valdymo scenarijus. Remiantis Lietuvos ir kitų ES valstybių panašaus pobūdžio kultūros įstaigų patirties analize, pasiūlyti ir pagrįsti naudingiausią viešosios bibliotekos tinklo optimizavimo, veiklos modernizavimo bei valdymo variantą šiai aspektai: pertvarkos kainos, sutaupytų lėšų, neigiamų pertvarkos padarinių (tokių kaip darbuotojų atleidimas), valdymo, pagerėjusios paslaugų kokybės.
4. įvertinti viešosios bibliotekos tinklo optimizavimo ir veiklos modernizavimo riziką bei pateikti rizikos valdymo galimybes.

Viešosios bibliotekos tinklo optimizavimo ir veiklos modernizavimo galimybių analizei atlikti panaudoti tyrimo metodai:

1. IFLA rekomendacijų viešujų bibliotekų tinklui ir veiklai lyginimas su esama Klaipėdos miesto savivaldybės viešosios bibliotekos situacija;
2. Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos ir apskričių viešujų bibliotekų atlikto tyrimo pagal BIX (*Bibliotheksindex*) metodiką išvados Klaipėdos miesto savivaldybės VB veiklai vertinti;
3. tikslinių grupių apklausa „Ateities atgaliop“ (angl. *Back to the Future*) metodu;
4. remiantis politinių gairių dokumente „ES 2020 plėtros strategija ir Europos viešosios bibliotekos“ (angl. *Relevance of the EU 2020 Growth Strategy to European Public Libraries*) nurodytu metodu išanalizuota, kaip Klaipėdos miesto savivaldybės viešoji biblioteka gali prisidėti prie savivaldybės strateginių tikslų įgyvendinimo.

Pagrindinės galimybių studijos dalys ir jų aprašymas pateiktas techninėje užduotyje nurodyta tvarka.

SANTRAUKA

Siekiant išsiaiškinti Klaipėdos miesto bibliotekos tinklo optimizavimo scenarijus galimybių studijoje atlikta bibliotekos tinklo ir informacijos bei kultūros paslaugų prieinamumo Klaipėdos miesto bendruomenėms analizė. Pagal rinkimų apygardas Klaipėdos miesto savivaldybė miestą yra suskirsčiusi į 4 bendruomenes, turinčias aiškias ribas: Marių, Pajūrio, Baltijos, Danės.

Daugiausia kultūros įstaigų yra Danės bendruomenės teritorijoje, o Pajūrio ir Marių bendruomenių gyventojai turi mažiausias galimybes savo vietovėse naudotis kultūros įstaigų teikiamomis paslaugomis. Danės, Baltijos ir Pajūrio bendruomenėse bibliotekų tinklas atitinka tarptautines IFLA rekomendacijas viešujų bibliotekų tinklui¹, o Marių bendruomenėje esantis bibliotekų tinklas šių rekomendacijų neatitinka. Analizuojant bibliotekų tinklo optimizavimo galimybes Klaipėdos mieste, būtina atsižvelgti į kultūrinių įstaigų stygį ir nepakankamą išplėtotą bibliotekų tinklą šioje bendruomenėje.

Analizuojant bibliotekos veiklos modernizavimo galimybes, Klaipėdos miesto savivaldybės viešosios bibliotekos veikla buvo įvertinta 2013–2014 metais atliktame tyrime „BIX (Bibliotheksindex) metodikos² taikymas vertinant Lietuvos viešujų bibliotekų veiklą“ (tyrimą atliko Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka kartu su apskričių viešosiomis bibliotekomis). Remiantis BIX 2014 m. tyrimo rezultatais (žr. 4 lentelę), matyti, kad ypatingas dėmesys optimizuojant Klaipėdos viešujų bibliotekų tinklą turėtų būti skiriamas fondo atnaujinimui, darbuotojų kompetencijų ugdymui bei investicijų, kurios leistų modernizuoti bibliotekos infrastruktūrą, pritraukimui. Investavimas į Klaipėdos miesto savivaldybės viešosios bibliotekos ir jos filialų infrastruktūros gerinimą yra būtinė, nes priešingu atveju kyla didelė rizika, kad Klaipėdos bibliotekos ar dalis jų taps nepatraukliai aptarnaujamai bendruomenei.

Siekiant išsiaiškinti dabartinę bibliotekos situaciją ir raidos perspektyvas, naudojant „Ateitis atgaliop“ (angl. *The Future, Backwards*) metodą buvo organizuotos tikslinių grupių diskusijos, kuriose dalyvavo bibliotekos vadovybė ir darbuotojai, taip pat suinteresuotų šalių – Klaipėdos miesto savivaldybės, kultūros įstaigų, bendruomenių, Klaipėdoje veikiančio verslo – atstovai. Tikslinių grupių diskusijose buvo analizuojama, kokie veiksnių ar įvykių nulémė tokią dabartinę bibliotekos padėtį. Taip pat buvo suformuotas teigiamo raidos scenarijaus rezultatas – žvilgsnis į ateitį, bandymas nusakyti teigiamą ateities viziją – apibūdinti bibliotekos „rojų“; analogiškai sukurtas neigiamos ateities scenarijus – bibliotekos „pragaras“. Formuojant vizijas buvo pateikiami įvykių, kurie galėtų privedti prie „rojaus“ ar „pragaro“. Gauti rezultatai panaudoti analizuojant dabartinę bibliotekų situaciją ir kuriant scenarijus.

Tai, kad bendruomenių veikla nėra integruota su bibliotekos darbu ir nėra skatinama, vertinama kaip veiksnys, galintis nulerinti visuomenės dezintegraciją ir bibliotekos misijos neatlikimą. Klaipėdos miesto savivaldybė yra parengusi 2013–2020 m. strateginį plėtros planą, kuriuo remiantis pavirtintos 2014–2016 strateginio veiklos plano programos. Išanalizavus dokumentus paaiškėjo, kad Klaipėdos miesto savivaldybės viešosios bibliotekos gali prisidėti įgyvendinant programos „Užtikrinti gyventojams aukštą švietimo, kultūros, socialinių, sporto ir sveikatos apsaugos paslaugų kokybę ir prieinamumą“ tikslus:

1. skatinti miesto bendruomenės kultūrinj ir kūrybinj aktyvumą bei gerinti kultūrinių paslaugų prieinamumą ir kokybę;
2. įgyvendinti socialinės paramos politiką siekiant sumažinti socialinę atskirtį Klaipėdos mieste;

¹ IFLA Library Building Guidelines – Developments and Reflections, prieiga per internet <http://books.google.lt/books?id=ixpuv9MgXPIC&dq=ifla+library+building+guidelines&hl=lt>.

² BIX. Der Bibliotheksindex, prieiga per internetą <http://www.bix-bibliotheksindex.de/>.

3. užtikrinti kokybišką ugdymo proceso organizavimą (strateginio plano 1.4.2 uždavinys. Plėtoti mokymosi visą gyvenimą galimybes).

Analizuojant galimus Klaipėdos miesto savivaldybės bibliotekos scenarijus, atsižvelgiant, kaip jie atitinka Klaipėdos miesto savivaldybės strateginės programos tikslus.

Interviu su suinteresuotomis šalimis, buvo išskirti du galimi objektai moderniai bibliotekai steigti: nebaigtos statybos rekonstrukcija I. Simonaitytės g. 29A ir kultūros centras „Žvejų rūmai“, tačiau tyrimų eigoje buvo gauta informacija, kad LR Kultūros ministerija priėmė sprendimą (2015 03 26 Nr. S2-802) „Dėl kultūros ministerijos administruojamų 2014-2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programos priemonių, kurių projektai bus atrenkami regioninio planavimo būdu, lėšų skyrimo Klaipėdos miesto savivaldybės viešosios bibliotekos „Kauno atžalyno“ filialo pritaikymui bendruomenės poreikiams. Įvertinus šio sprendimo reikšmę Žvejų rūmų pritaikymas bibliotekų veiklai nebesvarstomas, nes „Kauno atžalyno“ modernizavimas išspręs Baltijos bendruomenės kultūros infrastruktūros problemas.

Interviu su suinteresuotomis šalimis, kitais metodais analizuojant bibliotekų teikiamų paslaugų prieinamumą Klaipėdos mieste išryškėjo trys alternatyvos:

I alternatyva – nieko nekeisti. Remiantis IFLA rekomendacijomis, Bibliotekų įstatymu (8 p.) ir medžiaga, surinkta tikslinių grupių diskusijoje (dauguma esamą situaciją ir status quo išlaikymą prilygino neigiamo bibliotekos raidos scenarijaus išsipildymui), I alternatyva atmetama kaip netinkama ir nerekomenduotina.

II alternatyva – optimizuoti visą tinklą, steigiant modernius filialus Marių butuose;

III alternatyva – optimizuoti visą tinklą, steigiant modernius filialus Marių ir Baltijos bendruomenėse, uždaryti dalį Danės bendruomenės padalinii bei IFLA rekomendacijų neatitinkančius filialus Marių ir Baltijos bendruomenėse.

Remiantis IFLA rekomendacijomis, Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymu ir Klaipėdos miesto 2013–2020 metų strateginiu tikslu „Užtikrinti gyventojams aukštą švietimo, kultūros, socialinių, sporto ir sveikatos apsaugos paslaugų kokybę ir prieinamumą“, numatomais scenarijų pridėtinės vertės kūrimo 2014–2016 strateginio veiklos plano programai rezultatais, siūloma steigti po 1 modernų filialą Marių ir Baltijos bendruomenėse. Baltijos bendruomenėje problema sprendžiama modernizuojant „Kauno atžalyno“ filialą, o Marių bendruomenėje pastatant naują bibliotekos pastatą ir į jį perkeliant Klaipėdos miesto savivaldybės viešąją biblioteką, arba dalį šios bibliotekos skyrių iš miesto centro. Bibliotekai priklausę pastatai miesto centre būtų parduoti arba pritaikyti kitiems bendruomenės poreikiams. Uždarius dalį arba visus Savivaldybės VB skyrius, Danės bendruomenės informaciniai poreikiai būtų tenkinami Apskrities I. Simonaitytės VB, koordinuojant paslaugas su Savivaldybės viešąja biblioteka.

Remiantis veiklos ir ekonominiais rodikliais galime teigti, kad šiuo metu Savivaldybės lėšos yra naudojamos neefektyviai. Siekiant efektyvaus Savivaldybės lėšų panaudojimo, būtina stambinti ir moderninti filialus, pritaikant šiuolaikiniams miestelėnų ir bendruomenių poreikiams kartu besilaikant IFLA rekomendacijų.

1. Miesto bibliotekų ir bendruomenių centrų situacijos analizė planuoojamos modernizuoti viešosios bibliotekos atžvilgiu

1.1. Bibliotekos teikiamų paslaugų prieinamumo gyventojams analizė.

Pagal rinkimų apygardas Klaipėdos miesto savivaldybė miestą yra suskirsčiusi į 4 bendruomenes, turinčias aiškias ribas. Klaipėdos mieste bibliotekos, bendruomenės centralai ir kitos kultūros paslaugas teikiančios įstaigos atitinkamai pasiskirsto, kaip nurodyta 1 lentelėje:

1 lentelė

Bendruomenės pavadinimas	Teatrai	Muziejai	Galerij os	Kultūros centrai	Jaunim o centrai	Koncert ū salės	Kino teatrai	Biblio-tekos
Marių	1	0	0	0	1	0	0	4
Pajūrio	0	1	0	0	1	0	0	1
Baltijos	0	0	0	2	0	1	2	3
Danės	4	9	16	1	1	0	0	9

Nuoroda į žemėlapį (žr. priedą nr. 12):

<https://www.google.com/maps/d/viewer?mid=zgOq-ca7Fbj8.ltKDpM5qyDlc>

Iš 1 lentelės matyti, kad daugiausia kultūros įstaigų yra Danės bendruomenės teritorijoje, o Pajūrio ir Marių bendruomenių gyventojai turi mažiausias galimybes savo vietovėse naudotis kultūros įstaigų teikiamomis paslaugomis. Danės, Baltijos ir Pajūrio bendruomenėse bibliotekų tinklas atitinka IFLA³ rekomendacijas, o Marių bendruomenėje esantis bibliotekų tinklas šių rekomendacijų neatitinka (išsamesnė analizė pateikiama skyriuje „**Klaipėdos miesto bibliotekos veiklos analizė**“). Taigi, analizuojant bibliotekų tinklo optimizavimo galimybes Klaipėdos mieste, būtina atsižvelgti į kultūrinų įstaigų stysių ir nepakankamą išplėtotą bibliotekų tinklą šioje bendruomenėje.

Kiekviena kultūros įstaiga turi savo nišą ir nedubliuoja viena kitos veiklų.
Teatrų veikla:

- stato ir rodo spektaklius;
- organizuoja teatro festivalius ir juose dalyvauja;
- rengia vaizduojamojo meno projektus;
- rengia edukacines programas, susijusias su kūrybiškumu ir aktoryste.

Muziejų veikla:

- kaupia, saugo, populiarina istorijos ir kultūros, meno vertybes;
- pristato kultūrą ir istoriją užsienio turistams bei regiono svečiams;
- organizuoja edukacines programas (susijusias su muziejaus veiklos baru).

Kultūros centrų veikla:

---

³ IFLA Library Building Guidelines – Developments and Reflections, prieiga per internetą <http://books.google.lt/books?id=ixpuv9MgXPIC&dq=ifla+library+building+guidelines&hl=lt>.

- saugo gyvus tradicinės kultūros reiškinius, sukuria prielaidas juos perimti, puoselėja mėgėjų kūrybos tradicijas;
- ugdo vaikus ir jaunimą, pasitelkdami etninės kultūros, meno vertybes;
- sudaro sėlygas kultūros specialistams ir mėgėjų meno kolektyvų vadovams mokytis ir kelti kvalifikaciją.

Bibliotekų veikla:

- teikia spausdintos ir elektroninės informacijos paslaugas;
- rengia neformaliojo švietimo ir raštingumo ugdymo projektus (mokymasis visą gyvenimą);
- sukuria erdvę vienos bendruomenės narių užimtumui ir tarpusavio bendravimui;
- saugo nacionalinį informacinių paveldą ir tautinį identitetą, rūpinasi jo sklaida.

Dėl jų vykdomos veiklos, šių kultūros įstaigų negalima laikyti tiesiogiai konkuruojančiomis. Tačiau analizuojant bibliotekų tinklo optimizavimo galimybes Klaipėdos mieste, būtina atsižvelgti į kultūriniių įstaigų stygį Marių bendruomenėje.

Klaipėdos miesto bibliotekos veiklos analizė

Toliau pateikiama išsamesnė bibliotekos teikiamų paslaugų prieinamumo bendruomenei analizė. Klaipėdos miesto savivaldybės viešoji biblioteka turi 13 filialų, o kadangi kai kurie padaliniai yra įkurdinti per keletą vietų, iš viso bibliotekos padaliniai išsidėstę 16-oje skirtinėje miesto vietų. Buvo įvertintas bibliotekų teikiamų paslaugų prieinamumas bendruomenių gyventojams (žr. 1 priedą).

2 lentelė

Bendruomenės pavadinimas	Aptarnavimo vienetų sk.	Gyventojų sk. (tūkst.)	Bendras patalpų plotas (m ²)	Plotas 1000 gyventojų (m ²)	Bibliotekoje registruotų gyventojų proc.	Apsilankymų sk. 1000 gyventojų jų	Dokumentų sk. 1000 gyventojų (fiz. vnt.)	VIP kompiuterių sk.
Marių	4	46,2	323	7	7	1487	1274	15
Pajūrio	1	26,7	364	13,6	7	1951	1524	1 0
Baltijos	3	33,9	1170	32,5	16	3353	2150	30
Danės	8	48,9	1877	40,6	26	3323	3364	56

Danės bendruomenėje be Klaipėdos miesto savivaldybės viešosios bibliotekos padalinių veikia Klaipėdos apskrities Ievos Simonaitytės viešoji biblioteka, kurios bendras plotas – 7020 m². Todėl visas Danės bendruomenei skirtas bibliotekų plotas yra 8897 m².

Remiantis IFLA „Library Building Guidelines – Developments and Reflections“⁴ ir IFLA/UNESCO „The Public Library Service“⁵ rekomendacijomis įvertintas bibliotekų teikiamų paslaugų prieinamumas bendruomenėi gyventojams. Rekomenduojama taikyti šias normas:

- bibliotekos fondų dėstymui lentynose – 110 vnt. spaudinių skiriamas 1 m² (fonduose 1 gyventojui turi būti nuo 1,5 iki 2,5 knygų);
- vartotojams skiriamas plotas – 5 darbo vietos 1000 gyventojų, vienai skaitytojo darbo vietai – 2,8 m², vienai viešos interneto prieigos vietai – 4,5 m²⁶;
- 1 darbuotojui reikalingas plotas – 16,3 m², įskaitant vartotojų aptarnavimui skirtas darbo vietas (1 darbuotojo etatas steigiamas 2000 gyventojų);
- įvairios paskirties patalpos: posėdžių, renginių salės, mokymo klasės, kompiuterių terminalų patalpos (plotas nustatomas įvertinus vartotojų poreikius tokioms patalpoms);
- nenustatytos paskirties plotas: koridoriai, pagalbinės patalpos (20 proc. bendro ploto).

Danės bendruomenėje situacija vienareikšmiškai geriausiai atitinka ir net viršija IFLA rekomendacijas, Baltijos ir Pajūrio bendruomenėse bibliotekų tinklas iš esmės atitinka IFLA rekomendacijas. Šiuo metu bendras Klaipėdos miesto savivaldybės viešosios bibliotekos plotas (įskaitant filialus) – 3411 m², tačiau jis paskirstytas netolygiai, neatsižvelgiant į gyventojų skaičių (2 lentelė). Maži Marių bendruomenės filialai įkurti butuose, o tai ne tik neatitinka IFLA rekomendacijų, bet ir riboja darbuotojų galimybes teikti įvairesnes paslaugas, tobulėti, gerinti paslaugų kokybę, tinkamai aptarnauti vartotojus.

Bibliotekoje yra 74 etatai, dirba 56 specialistai (žr. 2 priedą).

Remiantis 2013 m. bibliotekos statistika, veiklos rodikliai pateikiami lentelėje nr. 3.

3 lentelė. Suvestinė 2013 m. veiklos rodiklių lentelė

Registruotų vartotojų proc.	Apsilankymų bibliotekoje sk.	Išduodamų dokumentų sk.	Interneto seansų sk. VIP	Renginių skaičius	IKT raštingumo mokytių gyventojų skaičius
22 578	393 378	690 509	63 039	484	659

Klaipėdos miesto savivaldybės viešoji biblioteka nuo 2002 metų organizuoja informacinių ir komunikacinių technologijų raštingumo mokymų programą vyresnio amžiaus žmonėmis. Per tą laiką kompiuterinio raštingumo mokymus bibliotekoje baigė 5,5 tūkst. (2013–2014 m. – 1089) vyresnio amžiaus žmonių. 2013–2014 metais suaugusieji galėjo rinktis temas: „Pradedantiems kompiuterio vartotojams“, „Elektroninės paslaugos patogiam gyvenimui“, „Išmok naudotis Facebook socialiniu tinklu“, „Skaitmeninis nuotraukų tvarkymas kompiuteryje“, „MS Office taikomosios programos“, taip pat įgyvendintas projektas „Kai Google nepadeda, padės biblioteka“ – informacinio raštingumo mokymai pedagogams ir vyresniems moksleiviams. Mokymuose dalyvavo 369 pedagogai ir 144 vyresniųjų klasių moksleiviai. 2014 m. įgyvendinti 2 edukiniai projektai: „Išmok plaukti – informacinis raštingumas suaugusiems“ ir „Skaitmeninė kompetencija išmaniam bibliotekininkui“.

⁴ IFLA Library Building Guidelines – Developments and Reflections, prieiga per internetą (p. 234)
<http://books.google.lt/books?id=ixpu9MeXPIC&dq=illa+library+building+guidelines&hl=lt>.

⁵ The Public Library Service, IFLA/UNESCO, prieiga per internet (101 psl.)
<http://www.ifla.org/files/assets/hq/publications/archive/the-public-library-service/publ97.pdf>

⁶ Dėl Lietuvos higienos normos HN 18:2007 „Viešojo naudojimo kompiuterinių tinklų prieigos taškai: sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo.

Mokymuose „Medijų raštingumas: šiuolaikinės visuomenės informavimo priemonės“ dalyvavo 188 žmonės.

Analizuojant bibliotekos veiklos modernizavimo galimybes, atsižvelgta į Klaipėdos miesto savivaldybės viešosios bibliotekos veiklos įvertinimą 2013–2014 metais atliktame tyrime „BIX (Bibliotheksindex) metodikos⁷ taikymas vertinant Lietuvos viešųjų bibliotekų veiklą“ (tyrimą atliko Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka kartu su apskričių viešosiomis bibliotekomis). Tyrimas išryškino kiekvienos viešosios bibliotekos stipriąsias ir silpnąsias puses, parodė, kurias veiklos sritis reikėtų tobulinti.

BIX rezultatai parodė bibliotekos vietą, lyginant ją su kitomis šalies bibliotekomis kiekvienoje iš keturių duomenų grupių (dimensijų); papildomai pagal atitinkamą metodiką nustatyta bendroji bibliotekos vieta vertinimo skaleje. Tyrimas pagal BIX metodiką leido nustatyti, kokie ištekliai ir infrastruktūra siūlomi bibliotekos lankytovams:

I dimensija – *Ištekliai ir paslaugos* (6 rodikliai): parodo, kaip gyventojai naudojasi bibliotekos turimais ištekliais ir paslaugomis.

II dimensija – *Naudojimasis bibliotekai* (5 rodikliai): įvertinami fiziniai ir virtualūs apsilankymai, dokumentų išduotis, fondų apyvarta, bendras bibliotekų darbo laikas.

III dimensija – *Veiksmingumas* (4 rodikliai): parodo finansines ir darbo laiko sąnaudas, kurios yra būtinos, siekiant užtikrinti pagrindines bibliotekos paslaugas, ir nustato jų įtaką veiklos veiksmingumui.

IV dimensija – *Plėtra* (3 rodikliai): įvertinama bibliotekos plėtra, kuri siejama su dokumentų fondo atnaujinimu, bibliotekos darbuotojų kompetencijų ugdymu ir bibliotekos infrastruktūros gerinimu.

Apskaičiavus visų vienos dimensijos rodiklių procentilius, jie buvo susumuoti ir padalyti iš šios dimensijos rodiklių skaičiaus. Gautas rezultatas vėl perskaičiuotas į procentilius, pagal kuriuos nustatytas galutinis bibliotekos reitingas šioje dimensijoje. I aukščiausią (auksinę) grupę pateko bibliotekos, kurių procentilis buvo per 0,66, į vidurinę grupę (šviesiai mėlyną) pateko bibliotekos, kurių procentiliai sudarė tarp 0,33 ir 0,66, o į žemiausią grupę (tamsiai mėlyną) pateko bibliotekos, kurių procentiliai buvo mažesni nei 0,32. Aukščiausioje grupėje esančioms bibliotekoms skirta viena žvaigždė (•), o vidurinėje – pusė žvaigždės (◦). Daugiausia galima surinkti 4 žvaigždes, jeigu visose 4 dimensijose biblioteka yra aukščiausioje (auksinėje) grupėje.

Klaipėdos miesto viešoji biblioteka pagal I, II ir III dimensijų rodiklius 2014 m. gavo aukščiausius įvertinimus ir surinko 3 žvaigždes (žr. 3 priedą). Įvertinus IV dimensijos rodiklius, biblioteka surinko 0,33 procentilio (tai žemiausia riba, leidžianti patekti į vidurinę kategoriją) (žr. 4 priedą), pateko į vidurinę, šviesiai mėlyną, grupę (4 lentelė) ir gavo pusę žvaigždės.

4 lentelė

Eil. nr.	SVB	Grupė	DIMENSIJOS				Galutinis BIX indeksas
			I Paslaugos	II Naudojimasis biblioteka	III Veiksmi- gumas	IV Plėtra	

⁷ BIX. Der Bibliotheksindex, prieiga per internetą <http://www.bix-bibliotheksindex.de/>.

20.	Klaipėdos m. VB	5						
-----	-----------------	---	--	--	--	--	--	--

IV dimensijoje vertinama **bibliotekos plėtra**, kuri siejama su dokumentų fondo atnaujinimu, bibliotekos darbuotojų kompetencijų ugdymu ir bibliotekos infrastruktūros gerinimu. Pastarajį rodiklį apibrėžia nepaprastosios išlaidos, skirtos vienam gyventojui. Remiantis LST ISO 2789:2007, nepaprastosioms išlaidoms priskiriamos nereguliarios investicijos bibliotekų infrastruktūrai gerinti ir plėtrai, t. y. bibliotekų statybai ir renovacijai, remontui, sklypų ir kito ilgalaikio turto įsigijimui, kompiuterinės ir programinės įrangos atnaujinimui ar įsigijimui. Šių investicijų dydis parodo bibliotekos išteklių ir paslaugų plėtros galimybes bei bibliotekos pasirengimą pokyčiams.

Siekiant išsiaiškinti dabartinę Klaipėdos miesto savivaldybės viešosios bibliotekos situaciją ir raidos perspektyvas, 2014 m. rugpjūčio 29–30 dienomis buvo organizuotos tikslinių grupių diskusijos, kuriose dalyvavo bibliotekos vadovybė ir darbuotojai, taip pat suinteresuotų šalių – Klaipėdos miesto savivaldybės, kultūros įstaigų, bendruomenių, Klaipėdoje veikiančio verslo – atstovai. Tikslinių grupių diskusijoms buvo naudojamas „Ateities atgaliop“ (angl. *Back to the Future*) metodas. Šis metodas pasirinktas dėl to, kad sudaro galimybes struktūruotai išgrynninti įvairių suinteresuotų šalių požiūrį į konkretų projektą ar reiškinį ir perspektyvas bei leidžia sukurti teigiamą ir neigiamą raidos scenarijus. Kiekviena grupė dirbo atskirai, todėl rezultatai nepriklauso nuo kitų grupių darbo – tai leidžia lyginti skirtingų suinteresuotų šalių požiūrius.

Dirbant pagal metodą „Ateitis atgaliop“, dalyviai pirmiausia 3–5 charakteristikomis apibūdina, kaip jie mato dabartinę situaciją, o tada papasakoja, kokie veiksnių ar įvykių ją nulėmė (įvardytos charakteristikos laikoma vientisa ir nedaloma dabarties „nuotrauka“). Vėliau, vėlgi 3–5 charakteristikomis, suformuojamas teigiamo raidos scenarijaus rezultatas – žvilgsnis į ateitį, bandymas nusakyti teigiamą ateities viziją – „rojų“. Kitas žingsnis – analogiškai suluriamas neigiamas ateities scenarijus – „pragaras“, ir įvardijami įvykių, kurie galėtų privesti prie „rojaus“ ar „pragaro“. Šis metodas, reikalaujantis dirbtinių nuo esamos ar būsimos situacijos paveikslų grįžtant į praetit, leidžia išvengti įprastų loginių grandinių ir mąstymo modelių.

Visos suinteresuotos šalys situaciją ir raidos scenarijus suvokia gana panašiai, skiriasi tik detalumas: bibliotekos vadovybė detaliausiai išnagrinėjo situacijos raidą iki dabarties, o verslo bendruomenės atstovai, nebūdamis tiesiogiai susiję su viešaja biblioteka, pateikė abstraktesnį vaizdinį. Kadangi bendruomenių grupėje dalyvavo skirtinį bendruomenių atstovai, turintys nevienodas sąlygas ir galimybes, tai atsispindėjo ir jų sudėliotoje perspektyvoje – jų apibūdintos dabartinės situacijos „nuotrauka“ yra nevienalytė, o charakteristikos prieštarauja vienos kitoms.

Klaipėdos miesto savivaldybės bibliotekos veikla iš esmės vertinama teigiamai: paminėti bibliotekos gauti apdovanojimai ir pripažinimas (Atviros visuomenės institutas pripažino modeline biblioteka Rytų Europoje, „Burda Challenge“ apdovanojimas už inovatyvią veiklą) bei turtingas knygų fondas.

Prasčiausiai vertinama fizinė bibliotekų infrastruktūra, neatitinkanti naujų bibliotekai priskiriamų visuomeninių funkcijų: bloga tiek pastatų, tiek baldų ir įrangos būklė. Tai neleidžia efektyviai įgyvendinti bibliotekos misijos ugdom kūrybišką, kultūringą, išsilavinusią visuomenę.

Bibliotekų erdvės yra netinkamos renginiams organizuoti, dėl to nukenčia vietas bendruomenių veikla. Kaip geras pavyzdys išskiriama Girulių biblioteka, kurios atnaujintame pastate sudarytos sąlygos glaudžiam bibliotekos ir vietas bendruomenės bendradarbiavimui.

Kalbant apie dabartinę situaciją ir jos vertinimą pastebėtina, kad vertinimai labai priklauso nuo naujo Klaipėdos apskrities I. Simonaitės viešosios bibliotekos pastato atidarymo – atsiradus tokiam traukos centrui, Klaipėdos miesto savivaldybės bibliotekos pastatai ir erdvės natūraliai lyginami su juo. Pasak tyrimo dalyvių, „kol nematėme, kaip gerai gali būti, nežinojome, kokia prasta mūsų situacija“.

Verslo bendruomenė savo ruožtu akcentavo, kad nėra strategijos bibliotekų atžvilgiu tiek miesto, tiek valstybės lygmeniu.

Dauguma bibliotekų yra įrengtos pastatuose, kurie neatitinka dabartinėms bibliotekoms, kaip trečiajai erdvei⁸, keliamų skaitmeninio ugdymo(si) reikalavimų. Tokius reikalavimus aptaria „IFLA Library Building Guidelines – Developments and Reflections“⁹, tačiau pateikiamos rekomendacijos ganėtinai abstrakčios ir neleidžia objektyviai įvertinti bibliotekos atitikimo rekomendacijoms. Buvo pasirinkta Naujojo Pietų Velso¹⁰ viešosios bibliotekos metodika, parengta atsižvelgiant į IFLA rekomendacijas. Ji buvo papildyta dviem naujais faktoriais, leidžiančiais geriau atspindėti esamą Klaipėdos miesto situaciją: gyventojų skaičius 2 km spinduliu bei dabartinis bibliotekų tinklas. Šiems faktoriams priskirtas maksimalus santykinis svoris.

Pradiniame etape analizuojant situaciją “Ateitis atgalio” metodu, kaip pasiūlytos alternatyvos naujam bibliotekos pastatui parinkti buvo lyginami nebaigtos statyti pastatas (I.Simonaitytės g. 29 A ir Žvejų kultūros rūmai (Taikos pr. 70). Pasikeitus aplinkybėms Žvejų kultūros pastato pritaikymo bibliotekos veiklai alternatyva nebesvarstoma, tačiau lyginamoji studija paliekama, kaip pavyzdys, kuriuo būtų galima remtis parenkant vietą naujos bibliotekos Marių bendruomenėje statybai.

⁸ Floridos sociologijos profesorius Ray Oldenburgas savo knygoje „Puiki vieta“ (angl. *The Great Good Place*), išleistoje 1989 m., viešasias erdves vadina „trečiąja erdve“ (ji užima svarbią vietą po namų ir darbovietės) – jos yra esminės neformalių žmonių bendravimui ir bendruomenių kūrimuisi, jų gyvybingumui.

⁹ IFLA Library Building Guidelines – Developments and Reflections, prieiga per internetą <http://books.google.lt/books?id=ixpu9MgXPIC&dq=ifla+library+building+guidelines&hl=lt>.

¹⁰ Naujojo Pietų Velso viešosios bibliotekos metodika, prieiga per internetą http://www.sl.nsw.gov.au/services/public_libraries/docs/people_places.pdf.

5 lentelė. Objektų vertinimai remiantis Naujojo Pietų Velso viešosios bibliotekos adaptuota vietas parinkimo IFLA metodika

Eil. nr.	Vertinimo kriterijai	Svoris	Objektas 1 I. Simonaitytės g. 29A		Objektas 2 Taikos pr. 70	
			Vertinimas	Rezultatas	Vertinimas	Rezultatas
1	Padėtis pagrindinėje gatvėje arba prekybos zonoje	1	3	3	3	3
2	Aiškiai matomas pastatas	3	1	3	3	9
3	Pirmais aukštasis ir pasiekiamumas nuo gatvės	3	2	6	3	9
4	Aukštasis turto ir asmeninio saugumo lygis	3	1	3	1	3
5	Patogiai pasiekama žmonėms su negalia	3	3	9	3	9
6	Atstumas iki mokyklų	3	3	9	3	9
7	Potencialas veiklai pastato išorėje	1	3	3	3	3
8	Patogus priėjimas pėstiesiems	3	3	9	3	9
9	Prieiga viešuoju transportu	1	3	3	3	3
10	Patogi ir saugi automobilių stovėjimo aikšteliė	2	2	4	3	6
11	Prieinama visoms autotransporto priemonėms	2	2	4	3	6
12	Potencialas plėstis	1	1	1	2	2
13	Gyventojų skaičius 2 km spinduliu	3	3	9	2	6
15	Bibliotekų tinklo infrastruktūra	3	3	9	1	3
	BENDRAS VERTNIMAS	87		75		80

Padėtis pagrindinėje gatvėje ar prekybos zonoje

Objektas 1

Vertinimas: 3.

Pagrindimas: objektas būtų lankomoje zonoje, šalia prekybos centro, sporto klubo, vaistinės bei kitų traukos objektų.

Objektas 2

Vertinimas: 3.

Pagrindimas: objektas būtų lankomoje zonoje, netoli ese yra keletas didelių prekybos centrų, degalinė, bažnyčia, Klaipėdos miesto socialinės paramos centras.

Aiškiai matomas pastatas, ypač iš prekybos zonos

Objektas 1

Vertinimas: 1.

Pagrindimas: objektas būtų prekybos centro užnugaryje, jėmintas gyvenamujų namų. Tiesioginis matomumas įmanomas iš automobilių stovėjimo aikštelių. Nuo Vingio, Smiltelės ar I. Simonaitytės gatvių matomumą užstoja kiti pastatai. Aplink objektą didelis kitų pastatų tankis.

Objeketas 2

Vertinimas: 3.

Pagrindimas: objektas aiškiai matomas iš Taikos prospekto, aplink jį užstatymo tankis nedidelis. Sąlyginis matomumas nuo itin judrios Taikos ir Baltijos prospektų žiedinės sankryžos.

Fasadas į gatvę – biblioteka pirmame aukšte ir nuo' gatvės neužstojama kitų pastatų ar medžių

Objeketas 1

Vertinimas: 2.

Pagrindimas: objekte biblioteka užimtu keliu aukštus, išskaitant pirmą, tačiau pastato fasadai nebūtų nukreipti né į vieną iš aplinkinių gatvių – Vingio, Smiltelės ar I. Simonaitytės.

Objeketas 2

Vertinimas: 3.

Pagrindimas: objektas labai aiškiai matomas nuo gatvės. Vertinimas 3 skiriamas su sąlyga, kad objekte biblioteka būtų įkurta pirmame aukšte, aiškiai matomoje vietoje, su patogiu jėjimu.

Aukštas turto ir asmeninio saugumo lygis

Objeketas 1

Vertinimas: 1.

Pagrindimas: pagal *kurgynenu.lt* pateikiamus Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos duomenis, per pastaruosius metus 500 metrų spinduliu įvykdylės 65 nusikalstamos veikos. Tai vienas aukščiausiu rodikliu mieste. Šaltinis ir išsamesnė informacija pateikiami 5 priede.

Objeketas 2

Vertinimas: 1.

Pagrindimas: pagal *kurgynenu.lt* pateikiamus Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos duomenis, per pastaruosius metus 500 metrų spinduliu įvykdylės 67 nusikalstamos veikos. Tai vienas aukščiausiu rodikliu mieste. Šaltinis ir išsamesnė informacija pateikiami 5 priede.

Rekomendacija :

- papildomai įvertinti apšvietimą tamsiuoju paros metu;
- papildomai įvertinti, ar rajonuose dažnai patruliuoja policija.

Patogiai pasiekiamą žmonėms su negalia

Objeketas 1

Vertinimas: 3.

Pagrindimas: šiuo atveju tai priklauso nuo architektūrinio-inžinerinio sprendimo, tačiau yra visos galimybės biblioteką padaryti visiškai pasiekiamą ir patogią neįgaliesiems.

Objeketas 2

Vertinimas: 3.

Pagrindimas: šiuo atveju tai priklauso nuo architektūrinio-inžinerinio sprendimo, tačiau yra visos galimybės biblioteką padaryti visiškai pasiekiamą ir patogią neįgaliesiems.

Atstumas iki mokyklų ir pasiekiamumas nuo jų

Objeketas 1

Vertinimas: 3.

Pagrindima: 1 km atstumu nuo Objekto 1 yra nutolusios 11 mokyklų / gimnazijų.

Visi atstumai pateikiami 6 priedo lentelėje. *Google* žemėlapis, kuriame nurodytos miesto mokyklos ir bibliotekos, pateiktas 14 priede ir pasiekiamas adresu

https://www.google.com/maps/d/viewer?mid=zYUkoPiDH5sM.kl4cuF_UlVX8.

Objektas 2

Vertinimas: 3.

Pagrindimas: 1 km atstumtu nuo Objekto 2 yra nutolusios 10 mokyklų / gimnazijų.

Visi atstumai pateikiami 6 priedo lentelėje. Google žemėlapis, kuriame nurodytos miesto mokyklos ir bibliotekos, pateikiamas 14 priede ir pasiekiamas adresu
https://www.google.com/maps/d/viewer?mid=zYUkoPiDH5sM.kl4cuF_UJvX8.

Potencialas veiklai pastato išorėje

Objektas 1

Vertinimas: 3.

Pagrindimas: objektą perstatant ant dabartinių pamatų, lieka erdvės bendruomenės veiklai šalia pastato. Nedidelę erdvę šalia pastato kompensuoja vos už 300 metrų esantis parkas, kuriame gausu erdvę veiklai išorėje.

Objektas 2

Vertinimas: 3.

Pagrindimas: išlaikant tokį patį arba panašų sklypo užstatymą kaip šiuo metu, erdvė veiklai išorėje yra pakankama.

Patogus ir patrauklus priėjimas pėstiesiems, ypač senjoram, vaikams ir tėvams su vežimėliais

Objektas 1

Vertinimas: 3.

Pagrindimas: objektas yra tankiai apgyvendintoje teritorijoje, greta parko, priėjimas patogus. Objektas néra tiesiogiai pasiekiamas nuo gatvės, bet tai kompensuoja jo padėtis šalia judraus prekybos ir paslaugų centro. Būtinas geras apšvietimas, kad tamšiu paros metu bibliotekos lankytojams būtų sukurtas saugumo ir jaukumo jausmas.

Objektas 2

Vertinimas: 3.

Pagrindimas: objektas yra gerai matomas ir patogai prieinamas nuo pagrindinės gatvės potencialiems lankytojams.

Atstumas pėsčiomis nuo viešojo transporto stotelii (iprastai 400–500 metrų spinduliu)

Objektas 1

Vertinimas: 3.

Pagrindimas: IFLA rekomenduojamu 400–500 metrų spinduliu yra Pasažo (2B, 5, 5A, 5B, 5E, 10, 15, 28 maršrutai) ir I. Simonaityės (6, 6E, 8, 8E, 9, 11A, 11B, 16 maršrutai) stotelės. Šilutės (2 ir 4 maršrutai) stotelė yra 650 metrų atstumu. Šie maršrutai puikiai sujungia objektą ir toliau nutolusius potencialius lankytojus.

Objektas 2

Vertinimas: 3.

Pagrindimas: IFLA rekomenduojamu 400–500 metrų spinduliu yra Baltijos (1A, 2A, 3, 4, 5B, 6, 8, 10, 11, 14, 14A, 18 maršrutai) ir Debreceno (1, 2A, 2B, 5B, 11, 12, 15A, 22 maršrutai) stotelės. Turistų (21, 27, 28 maršrutai) stotelė yra 700 metrų atstumu. Šie maršrutai puikiai sujungia objektą ir toliau nutolusius potencialius lankytojus.

Patogi ir saugi automobilių stovėjimo aikštelių, pirmenybę teikiant neigaliems žmonėms, senjoram, tėvams su vežimėliais, darbuotojams ir naktiniams lankytojams

Objektas 1

Vertinimas: 2.

Pagrindimas: šiuo metu automobilių stovėjimo aikštelių prekybos centro ir gyvenamajų daugiaubčių kiemuose būna ganėtinai užpildyti. Objekto sklype tikslinė numatyti kelias vietas neigaliui ir šeimos automobiliams, bet tai situaciją išspręsti tik iš dalies, juolab kad trūkstant

stovėjimo vietų reikėtų papildomų viešosios tvarkos priežiūros pajėgų ženklų (vietos neįgaliesiems ar šeimų automobiliams) paisymo kontrolei.

Objektas 2

Vertinimas: 3.

Pagrindimas: objekto galinėje dalyje tikslinga praplėsti šiuo metu esančią automobilių stovėjimo aikštę, kad ji tenkintų neįgalųjų, senjorų ar šeimos automobilių poreikius. Dabartinis sklypo užstatymas leidžia pakankamai gerai patenkinti tokius poreikius.

Prieinama mobilioms bibliotekoms, bendruomenių autobusams, pristatymo ir kt. aptarnaujančiam transportui

Objektas 1

Vertinimas: 2.

Pagrindimas: privažiuoti įmanoma tik per daugiaučių gyvenamujų namų kiemus, tačiau įmanoma, todėl vertintina vidutiniškai.

Objektas 2

Vertinimas: 3.

Pagrindimas: privažiuoti prie galinės objekto pusės patogu. Yra galimybė įrengti rampas mobilios bibliotekos autotransportui. Bendruomenių / mokyklų autobusams tikslinga numatyti atskiras ir rezervuotas stovėjimo vietas.

Potencialas plėstis, jei atsirastų poreikis

Objektas 1

Vertinimas: 1.

Pagrindimas: potencialas plėsti pastatą yra minimalus.

Objektas 2

Vertinimas: 2.

Pagrindimas: potencialas plėsti pastatą yra vidutiniškas, tačiau tokios plėtros tikimybė labai maža. Kadangi biblioteka neužimtų viso objekto ploto, esant būtinybei būtų galima plėstis perimant kitų įstaigų užimamas patalpas.

Gyventojų skaičius 2 km spinduliu

Pagal IFLA rekomendacijas biblioteka turėtų aptarnauti bendruomenės narius, gyvenančius tokiais atstumais: 0,6–2 km spinduliu – vaikus, 0,9–2,4 km spinduliu – jaunimą ir 0,8–3 km spinduliu – suaugusiuosius („IFLA Library Building Guidelines: Developments and Reflections“, p. 234). Šis kriterijus įtraukiamas į skaičiavimus ir jam skiriama maksimalus svorio koeficientas – 3.

Objektas 1

Vertinimas: 3.

Pagrindimas: kriterijui vertinti naudojami 2011 metų gyventojų surašymo duomenys. 2 km spinduliu nuo objekto gyvena 81 300 gyventojų. Žemėlapis su duomenimis pateikiamas 7 priede.

Objektas 2

Vertinimas: 2.

Pagrindimas: kriterijui vertinti naudojami 2011 metų gyventojų surašymo duomenys. 2 km spinduliu nuo objekto gyvena 69 820 gyventojų. Žemėlapis su duomenimis pateikiamas 7 priede.

Bibliotekų tinklas

Šio kriterijaus bazinėje padėties vertinimo matricoje nėra, tačiau Klaipėdos miesto viešosios bibliotekos atveju būtina atsižvelgti į esamą bibliotekų tinklą, todėl įvedamas šis kriterijus, kuriam skiriama maksimalus svorio koeficientas – 3.

Objektas 1

Vertinimas: 3.

Pagrindimas: aplinkiniai bibliotekos filialai (Laukininkų, Vingio, Šiaulių) yra įsikūrę daugiabučių gyvenamujų namų butuose. Nekalbant apie varganą patalpą būklę, tokia infrastruktūra netenkina nei šiuolaikinės bibliotekos, bei bendruomenės poreikių. Kitų kultūros įstaigų šioje miesto dalyje nėra, todėl objektas šioje vietoje būtų itin tikslinges¹¹. Google žemėlapis su Klaipėdos miesto viešosios bibliotekos tinklu pateikiamas 13 priede ir pasiekiamas adresu https://www.google.com/maps/d/viewer?mid=zYUkoPiDH5sM.kI4cuF_UlvX8.

Objektas 2

Vertinimas: 1.

Pagrindimas: atsižvelgiant į esamą bibliotekų tinklą, objektas šioje vietoje būtų neoptimalus ir netikslinges, nes visai šalia (už 550 metrų) yra erdvė, 2004 m. renovuota Pempininkų biblioteka. Netoli ese yra ir Kalnupės filialas. Google žemėlapis su Klaipėdos miesto viešosios bibliotekos tinklu pateikiamas 13 priede ir pasiekiamas adresu https://www.google.com/maps/d/viewer?mid=zYUkoPiDH5sM.kI4cuF_UlvX8.

1.2. Lietuvos ir užsienio patirties analizė

Vilniaus centrinės bibliotekos Žirmūnų filialo atvejis

Vilniaus centrinė biblioteka (toliau – VCB), optimizuodama bibliotekų tinklą ir atsisakydama daugiabučiuose gyvenamuosiuose namuose įrengtų bibliotekų, rekonstravo Žirmūnų rajone esančią bibliotekos filialą ir uždarė Šeškinės, Justiniškių ir Žvėryno rajonuose buvusius filialus. Lazdynų filialas taip pat įsikūrės daugiabučiame name, tačiau dėl didelio lankytojų srauto paliktas veikti, kol kas nėra kur jo perkelti.

Naujasis VCB Žirmūnų filialas yra 1200 m² ploto, išsidėstęs per 3 aukštus. Pagal metodinius skaičiavimus filialas turėtų būti didesnis, tačiau laikantis sklypo užstatymo ir aukštingumo reikalavimų buvo galima užimti tik tokį plotą.

Žirmūnų filiale įrengta moderni skaitykla, šiuolaikiškas multimedijos centras, konferencijų salė. Visos knygos yra išdėstytos taip, kad būtų pasiekiamos bibliotekos lankytojams savitarna.

Finansinė projekto dalis

Vieno aukšto pastatas su rūsiu buvo renovuotas ir pridėti dar du aukštai.

Rekonstrukcijos (statybos projekto) kaina – 5 mln. litų. Vidaus įranga, įskaitant stelažus knygoms, kompiuterių, multimedijos centro ir konferencijų salės technologijas, kainavo 800 tūkst. litų.

Projektas finansuotas Vilniaus miesto savivaldybės lėšomis.

VCB Žirmūnų filialo veikla

Atidarius naujają VCB filialą, be tradicinių knygų išdavimo veiklų, planuojama leisti bendruomenėms nemokamai naudotis konferencijų ir multimedijos centro paslaugomis, prioriteta teikiant Žirmūnų bendruomenei, bet tuo neapsiribojant. Šios nemokamos paslaugos ne tik leis sustiprinti vietos bendruomenes, bet ir veiks kaip rinkodaros ir vartotojų pritraukimo į biblioteką priemonė. Planuojami įvairūs kultūriniai projektai, filmų peržiūros, kuriems bus siekiama gauti finansavimą ir taip užtikrinti dar platesnį nemokamų paslaugų spektrą bendruomenei. Taip pat planuojama dalyvauti „Eurodesk“ savanorystės projekte, kad filialasaptų dar didesniu traukos centru jaunimui. Verta paminėti, kad VCB gausiai lankosi visų amžiaus grupių skaitytojai – tiek jaunimas, tiek ir dirbantys asmenys.

¹¹ Miesto planui būtinos permainos, Rytis Savickis, 2014 11 25, prieiga per internetą <http://klaipeda.diena.lt/naujienos/klaipeda/miesto-pulsas/miesto-planui-butinos-permainos-661508#.VIf-w00cQdV>.

Rinkodaros priemonės

- Prenumerata BNS, per kurią bus platinami pranešimai spaudai. Tikimasi šiuo kanalu efektyviai pasiekti žiniasklaidą – tiek spausdintą, tiek internetinę.
- Skelbimai aplinkinėse parduočių parduotuvėse, kviečiantys gyventojus į atsinaujinusią biblioteką.
- Skelbimai aplinkiniuose bibliotekos filialuose. Šiuo metu, kol rekonstruojamas Žirmūnų filialas, pagrindinis srautas nukreipiamas į Antakalnį. Ji atidarius lankytojai iš aplinkinių filialų bus nukreipiami į Žirmūnus.
- *Facebook* socialinis tinklas. VCB puslapyje (<https://www.facebook.com/VSCBiblioteka>) bus nurodoma, kad Žirmūnų filialas yra reprezentacinis miesto filialas. Kadangi šiuo metu yra tik 500 vartotojų, sekančių puslapio naujienas, planuojama investuoti į *Facebook* reklamą, kad būtų prisitraukta naujų sekėjų.
- *Vilniausg.lt* interneto portalas. Planuojama partnerystė su greitai veiklą pradėsiančiu Vilniaus miesto gyvenimo portalu www.vilniausg.lt, kuris išsiskirs tuo, kad Jame bus pateikiamos pozityvios naujienos, miesto renginių, kultūros apžvalga ir nebus vaikomasi sensacijų ir skandalų.

Rizikų valdymas

Uždarant filialus, ypač Šeškinėje ir Justiniškėse, buvo sulaukta itin didelio gyventojų nepasitenkinimo, reiškiamo tiek tiesiogiai, tiek spudoje. Riziką pavyko suvaldyti nuolat komunikujant: tiek tiesiogiai, tiek spudoje buvo pasakojama apie pasikeitusius bibliotekos poreikius ir realias, apie avarinę pastatų būklę, aiškinama pokyčių nauda, nusakoma estetika ir patogumas, kurie bus sukurti. Atkaklumas ir laikas padėjo suvaldyti nepasitenkinimą ir dabar gyventojai jau nekantraudami laukia naujo filialo atidarymo. Esminė šios rizikos valdymo pamoka – laiku į procesus įtraukti gyventojus, kad būtų galima jiems paaiškinti pokyčių naudą ir būtinybę dar nekilus viešam nepasitenkinimui.

Kita rizika – personalo kompetencijos ir motyvacijos tekti naujoviškas, skaitmenines paslaugas – buvo pradėta valdyti jau gerokai anksciau, į darbą priimant jaunus specialistus. Būsimoji Žirmūnų filialo vadovė buvo priimta į naujai įkurto Pilaitės filialo vadovės pavaduotojos poziciją, kur galėjo saugiai perprasti vadovavimo bibliotekos filialui specifiką, kurti naujas paslaugas ir jomis pritraukti naujų vartotojų. Atidarius filialą vadovė jau turi reikiamas patirtis ir, vaizdžiai kalbant, nėra jinesta į vandenį, kad mokytusi plaukti.

Per pastaruosius metus į VCB iš viso priimti penki jauni darbuotojai, galintys įgyvendinti modernias, skaitmenines bibliotekos iniciatyvas. Dėl reorganizacijos darbuotojai atleisti nebuvo, nes personalo politika buvo planuojama iš anksto ir tam pasiruošta išnaudojant laisvus etatus ir samdant jaunus specialistus.

Atvejo analizė parengta pagal interviu su VCB direktore Rima Gražiene ir specialiste Julija Glosaite.

Orhuso bibliotekos atvejis

Projekto apimtis yra gerokai didesnė nei bet kurio Lietuvos miesto galimybės, tačiau šis atvejis pasirinktas todėl, kad Orhuso biblioteka yra moderniausia pasaulyje, pristatoma kaip tolimesnio bibliotekų paslaugų ir galimybų plėtojimo etalonas.

Naujoji Orhuso biblioteka yra didelio žinių ir laisvalaikio centro „Urban Mediaspace Aarhus“ (Orhuso miesto mediaerdvė) dalis. Vieta bibliotekai parinkta bendradarbiaujant su miesto savivaldybe, kuri yra bibliotekos steigėja. Miesto planavimo biuras pasiūlė penkias galimas vietas, tačiau galiausiai tapo aišku, kad pasirinkta vieta geriausia suderina bibliotekos norą būti kuo arčiau centro ir miesto siekius plėtoti uosto teritoriją. Vertinant galimas vietas bibliotekai remtasi IFLA rekomendacijomis.

Komplekse Orhuso bibliotekai, kartu su paslaugų zona miestiečiams, kavine, valgykla, biuro patalpomis administracijai, viešomis erdvėmis, skirta maždaug 17 500 m², likusieji 10 500 m² – nuomai. Komplekse yra numatyta 1000 vietų automobiliams ir 500 dviračiams statyti.

Projekto pristatymo nuoroda:

http://www.urbanmediaspace.dk/sites/default/files/pdf/ums_haefta_2013_uk_web.pdf.

Finansinė projekto dalis

Bendra projekto sąmata – apie 2 mlrd. DKK (928 120 000 litų). Pagrindiniai finansavimo šaltiniai – savivaldybė, skirianti 2/3 lėšų, ir jvairūs fondai, skyrę likusį trečdalį.

Rizikos ir jų valdymas

Interviu Orhuso bibliotekos direktorius Rolfas Hapelis sako, kad rizikų sąrašas praktiškai yra begalinis, vis dėlto pabandėme jas išvardyti ir paanalizuoti.

Bibliotekos vadovybė nuo pat pradžių visoms suinteresuotoms šalims išaiškino, kad naujos paslaugos bus kuriamos ir išbandomos dar senoje bibliotekoje. Tokiu būdu mažinama rizika, kad įsikėlus į naujas patalpas, kuriose daug naujų technologijų, dar reikės išméginti ir naujas paslaugas, taip rizikuojant paskęsti projekto kompleksiškumę. Todėl visas naujos paslaugos buvo diegiamos ir išbandomos esamoje infrastruktūroje, taip pat gludinti procesai, kurie buvo perkelti į naujiasias patalpas.

Personalo klausimas sprestas iš anksto planuojant personalo politiką. Užtrukus naujoje bibliotekos pastato koncepcijos ir kitiems politiniams svarstymams, buvo pakankamai laiko susiplanuoti, kokių naujas paslaugas teiksiančių specialistų reikės, ir juos pasisamdyti. O kadangi planuojamos paslaugos buvo kuriamos ir išbandomos senoje infrastruktūroje, reikalingi specialistai buvo pasamdyti dar prieš atveriant naujojo komplekso duris. Vadinas, senoji biblioteka tapo viena moderniausiai ir inovatyviausių pasaulyje dar prieš persikeldama į naują pastatą.

Įgyvendinant projektą labai svarbu buvo sprendimų priėmimą perkelti į politinį lygmenį ir gerai sutarti bei turėti bendrą projekto viziją su bibliotekos steigėju ir pagrindiniu finansiniu partneriu – miesto savivaldybe.

Valdant statybų projekto įgyvendinimą buvo būtina iš išorės samdyti kompaniją, kuri nebūtų architektų ir inžinerių konsorciumo, statysiančio objektą, dalis. Tokiu būdu užtikrinta tinkama ir nešališka projekto priežiūra.

Sudarant projekto biudžetą buvo numatytas 10–15 proc. rezervas, nes projektas kompleksiškas ir neįmanoma iš anksto numatyti visų niuansų, todėl rezervinės lėšos užtikrino sklandžią projekto eiga. Taip pat buvo numatytos lėšos teisinėms konsultacijoms, kurių prireikė rengiant viešuosius pirkimus ir sudarant sutartis su rangovais.

Viso proceso metu buvo būtina reguliarai atliki rizikų vertinimo ir valdymo auditus. Įgyvendinant tokio sudėtingumo projektus ne visas rizikas įmanoma numatyti iš anksto, todėl reguliarai rizikų peržiūra gali padėti užbėgti netikėtumams už akių ir suraupyti laiko bei lėšų.

Orhuso bibliotekos atvejo analizė parengta remiantis interviu su direktoriumi Rolfu Hapeliu ir projekto pristatymu, pasiekiamu internete:

http://www.urbanmediaspace.dk/sites/default/files/pdf/ums_haefta_2013_uk_web.pdf.

2. Viešosios bibliotekos optimizavimo, veiklos modernizavimo ir valdymo analizė ir rekomendacijos

2.1. Viešosios bibliotekos optimizavimas, veiklos modernizavimo prielaidos

Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatyme (2004 m. liepos 15 d. Nr. IX-2378, keistas 2013 m. gruodžio 23 d. įstatymu Nr. XII-752) 10 str. 4 dalyje teigama, kad kiekvienoje savivaldybėje turi

būti savivaldybės viešoji biblioteka, o 6 dalyje dėstoma, kad miestuose viešosios bibliotekos filialai steigiami vidutiniškai 20–30 tūkst. gyventojų. Remiantis oficialiaiame statistikos portale pateiktais duomenis, Klaipėdoje 2014 m. pradžioje gyveno 157 305 gyventojai. Vadovaujantis Bibliotekų įstatymu, Klaipėdos miesto savivaldybės viešosios bibliotekos tinklą turėtų sudaryti pagrindinė viešoji biblioteka ir 5–6 filialai. **Todėl dabartinis bibliotekų tinklas turi būti optimizuojamas.**

Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymo¹² 8 punkte teigama, kad „viešoji biblioteka – visiems vartotojams prieinama biblioteka, kaupianti ir sauganti universalų teritorijos (apskrities, savivaldybės), kurioje ji yra, bendruomenės poreikius tenkinančių dokumentų fondą, teikianti gyventojams informacijos ir viešosios interneto prieigos paslaugas, vykdanti kraštotoiros, sociokultūrinės edukacijos, skaitymo skatinimo, informacinio raštingumo ir kitas su bibliotekų veikla susijusias neformaliojo švietimo programas ir projektus“.

Pagal IFLA rekomendacijas Klaipėdos miesto savivaldybės viešosios bibliotekos optimalus bendras patalpų (įskaitant filialus) plotas turėtų būti 6,9–8,34 tūkst. m², pridedant įvairios paskirties ir kt. patalpas, o minimalus bibliotekos padalinio plotas turėtų būti 230 m², pridedant 14 m² kiekvienam 1000 egz. spaudinių. Šiuo metu Klaipėdos miesto savivaldybės viešosios bibliotekos plotas – 3411 m² (įskaitant filialus, kurie pagal gyventojų skaičių paskirstyti netolygiai).

Remiantis IFLA rekomendacijomis, Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymu ir 2 lentelėje pateiktais bibliotekos veiklos duomenimis, galima daryti išvadą, kad bibliotekos plotas ir finansavimas turi tiesioginę įtaką teikiamų paslaugų prieinamumui ir kokybei. O remiantis bibliotekos 2013 m. veiklos analizės (10 priedas) duomenimis, galima daryti išvadą, kad bibliotekų plotas, teikiamų paslaugų kokybė ir infrastruktūra tiesiogiai koreliuoja su gyventojų, besinaudojančių bibliotekų paslaugomis, dalimi. Daroma išvada, kad būtina ieškoti būdų didinti Marių bendruomenės galimybes gauti kultūros ir informacijos paslaugas, nes šioje bendruomenėje bibliotekų tinklas neatitinka šiuolaikinių bibliotekų rekomendacijų. Atsižvelgiant į tai, kad Danės bendruomenėje, be Klaipėdos miesto savivaldybės viešosios bibliotekos padalinių, veikia Klaipėdos apskrities Ievos Simonaitytės viešoji biblioteka (bendras Danės bendruomenės bibliotekų plotas – 8897 m²), galima teigti, kad šioje bendruomenėje informacijos ir kultūros poreikis maksimaliai patenkinamas, o IFLA rekomendacijos netgi viršijamos. Uždarant ir privatizuojant čia veikiančius padalinius galima spręsti kitų miesto bendruomenių problemas dėl informacijos ir kultūros prieinamumo. Būtina atsižvelgti į faktą, kad Klaipėdos miestas plečiasi į šiaurinę pusę ir reikėtų galvoti apie informacijos ir kultūros paslaugų prieinamumo užtikrinimą naujose gyvenvietėse.

Remiantis BIX 2013 m. tyrimo rezultatais (žr. 3 lentelę), galima daryti išvadą, kad ypatingas dėmesys optimizuojant Klaipėdos viešujų bibliotekų tinklą turėtų būti skiriamas fondo atnaujinimui, darbuotojų kompetencijų ugdymui ir bibliotekos infrastruktūros modernizavimui reikalingų investicijų pritraukimui. Investavimas į Klaipėdos miesto savivaldybės viešosios bibliotekos ir filialų infrastruktūros gerinimą yra būtinė, nes priešingu atveju kyla didelė rizika, kad Klaipėdos bibliotekos, ypač senose patalpose ar butuose esantys filialai, taps nepatrauklūs aptarnaujamai bendruomenei.

Tikslių grupių diskusijoje išryškėjo optimistinis bibliotekos raidos scenarijus – bibliotekos „rojus“. Vienoje iš grupių buvo pateikta visaapimanti vizija – biblioteka turėtų tapti moderniaja agora (sen. gr. *susirinkimo vieta*). Antikinėje Graikijoje tai buvo miesto meninio, dvasinio, sportinio ir politinio gyvenimo centras. Vizijoje biblioteka – moderni, šiuolaikiška biblioteka, kuri veikia kaip bendruomenių komunikacijos, kultūrinės veiklos ir traukos centras. Vieta, kurioje tenkinamas augantis visuomenės žinių poreikis, kurioje tradicinė ir skaitmeninė biblioteka kuria simbiotinį ryšį su bendruomene ir yra svarbi kultūros ir informacijos institucija. Biblioteka matoma kaip draugiška šeimai vieta, kurioje lankytuojams kuriamą jauki erdvę bendrauti ir modernios vietas dirbtį. Čia dirba

¹² Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymas pateikiamas interneite http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpajeska.showdoc_1?p_id=464213.

aukštos kvalifikacijos specialistai, kurie yra motyvuoti ir vertinami visuomenėje. Moderniosios agoros veiklos kertinis akmuo – augantys bendruomenės poreikiai.

Kad tai būtų pasiekta, išskirti šie pagrindiniai aspektai:

- infrastruktūros modernizavimas. Visos grupės ypač akcentavo naujo bibliotekos pastato poreikį, tačiau tuo neapsiribojo – taip pat labai svarbu atnaujinti skaitmenines technologijas ir įrenginius;
- paslaugų plėtra, apimanti naujoves;
- finansavimo plėtra per projektus;
- darbuotojų motyvacijos ir kvalifikacijos kėlimas;
- jaunų ir energingų darbuotojų pritraukimas;
- veikla, įtraukianti jaunas šeimas.

Kitas svarbus aspektas – informacijos technologijų raida ir tai, kiek biblioteka spėja jas įsisavinti, kiek darbuotojai pajėgūs patys jas perimti ir teikti adekvacią su skaitmeninėmis technologijomis susijusias paslaugas bei padėti bendruomenei mažinti skaitmeninę atskirtį.

Tai, kad bendruomenių veikla nėra integruota su bibliotekos darbu ir nėra skatinama, taip pat yra vertinama kaip veiksnys, galintis nulemti visuomenės dezintegraciją ir bibliotekos misijos neatlikimą. B. ir M. Gatesų fondo užsakymu, 2012 m. buvo atliktas Europos Sąjungos strateginių dokumentų tyrimas ir parengtas politinių gairių dokumentas „ES 2020 plėtros strategija ir Europos viešosios bibliotekos“ (angl. *Relevance of the EU 2020 Growth Strategy to European Public Libraries*)¹³. Iš viso buvo peržiūrėta apie 50 000 puslapių Europos Sąjungos dokumentų. Tyrejai išrinko tas sritis, prie kurių įgyvendinimo galėtų prisidėti viešosios bibliotekos. Išskirtos šios pagrindinės sritys:

1. skaitmeninės įtraukties didinimas;
2. socialinės atskirties mažinimas;
3. mokymasis visą gyvenimą (neformalusis ugdymas).

Tais pačiais metais atlikto tyrimo „Vartotojų nuomonė apie informacinių ir komunikacinių technologijų naudą Lietuvos viešosiose bibliotekose“¹⁴ išvadose patvirtinama, kad viešosios bibliotekos teikia ne tik tradicines paslaugas, bet ir aktyviai užsiima gyventojų mokymu, konsultuoja informacijos paieškos klausimais, organizuoja viešus kultūros renginius bei teikia kitas paslaugas, taip padėdami visuomenei įsitraukti į skaitmeninį ir socialinį gyvenimą. Šiandien net 96 proc. Lietuvos viešujų bibliotekų siūlo prieigą prie nemokamo interneto. Viešosios bibliotekos prisideda siekiant ir regionų plėtros tikslų, pavyzdžiui, moko ir skatina naudotis e. valdžia, e. sveikata, rūpinasi vaikų užimtumu, saugo savo krašto kultūros paveldą, steigia skaitmeninės kompetencijos centrus. Tyrimas parodė labai konkrečius viešujų bibliotekų poveikio visuomenei rezultatus, pavyzdžiui, per praėjusius metus:

- net 145 000 bibliotekų vartotojų pagerino savo išsilavinimą;
- 105 000 bibliotekų vartotojų pagerino savo darbo, užimtumo arba verslo galimybes;
- 75 000 bibliotekų vartotojų buvo suteikta prieiga prie informacinių išteklių, kurių reikia darbui rasti;
- 60 000 bibliotekų vartotojų pavyko padidinti savo pajamas;
- 55 000 bibliotekų vartotojų gavo prieigą prie valdžios institucijų teikiamų informacijos paslaugų;

¹³ Mount, D. (2012), An Analysis of the Relevance of the EU 2020 Growth Strategy to European Public Libraries, Brussels: Civic Agenda European Unit, p.75. [Unpublished guidance document prepared for Global Libraries.]

¹⁴ Ataskaita „Vartotojų nuomonė apie informacinių technologijų ir komunikacinių technologijų naudą Lietuvos viešosiose bibliotekose“ pateikiama internete

https://docs.google.com/viewer?url=http://www.lnb.lt/media/public/konferencijos/ES_tyrimo_ataskaita_LT.pdf.

- 12 000 bibliotekų vartotojų, naudodamiesi bibliotekų kompiuteriais, pateikė prašymus priimti į darbą, o apie 4000 jų tokiu būdu darbą gavo.

2.2. Pasiūlymai dėl optimizuotos viešosios bibliotekos funkcijų, paslaugų ir veiklų

Viešosios bibliotekos Europos Sąjungos, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Klaipėdos miesto savivaldybės politikoje

Remiantis atliktais tyrimais, šiandieninė viešoji biblioteka turi tarnauti gyventojams kaip:

- spausdintinės bei elektroninės informacijos ir paslaugų teikėja (skaitmeninė ir socialinė įtrauktis);
- neformaliojo švietimo įstaiga (mokymasis visą gyvenimą);
- trečioji erdvė¹⁵ vietinės bendruomenės narių užimtumui ir tarpusavio bendravimui (socialinė įtrauktis);
- nacionalinio paveldo ir tautinio identiteto saugotoja.

Iš esmės modernizavusios informacinių technologijų infrastruktūrą, padidinusios darbuotojų kompetenciją ir paskatinusios šimtus tūkstančių Lietuvos gyventojų aktyviau naudotis elektroninės ir spausdintinės informacijos privalumais, šiandien bibliotekos gali dar aktyviau prisiėti įgyvendinant esminius strateginius Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Europos Sąjungos prioritetinius tikslus, tokius kaip:

- suteikti gyventojams vienodas galimybes naudotis informacinėmis technologijomis socialinėms ir visuomenės reikmėms;
- mažinti kultūrinę ir informacинę atskirtį, sudaryti visuomenei sąlygas dalyvauti kultūrinėje veikloje ir vartoti jos produktus;
- mažinti socialinę atskirtį ir didinti socialinį saugumą;
- skatinti mokymosi visą gyvenimą (neformaliojo švietimo) idėjos sklaidą visuomenėje ir iš esmės pagerinti šio mokymosi sąlygas;
- didinti gyventojų užimtumą.

Klaipėdos miesto savivaldybė yra parengusi 2013–2020 m. strateginį plėtros planą, kuriuo remiantis pavirtintos 2014–2016 strateginio veiklos plano programos. Išanalizavus dokumentus paaškėjo, kad Klaipėdos miesto savivaldybės viešosios bibliotekos gali prisiėti įgyvendinant programos „Užtikrinti gyventojams aukštą švietimo, kultūros, socialinių, sporto ir sveikatos apsaugos paslaugų kokybę ir prieinamumą“ tikslus:

1. skatinti miesto bendruomenės kultūrinį ir kūrybinį aktyvumą bei gerinti kultūrinių paslaugų prieinamumą ir kokybę;
2. įgyvendinti socialinės paramos politiką siekiant sumažinti socialinę atskirtį Klaipėdos mieste;
3. užtikrinti kokybišką ugdymo proceso organizavimą (strateginio plano 1.4.2 uždavinys. Plėtoti mokymosi visą gyvenimą galimybes).

Analizujant galimus Klaipėdos miesto savivaldybės bibliotekos scenarijus, bus atsižvelgiama, kaip jie atitinka Klaipėdos miesto savivaldybės strateginės programos tikslus.

Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymo¹⁶ 8 punkte teigama, kad „viešoji biblioteka – visiems vartotojams prieinama biblioteka, kaupianti ir sauganti universalų teritorijos (apskrities, savivaldybės), kurioje ji yra, bendruomenės poreikius tenkinantį dokumentų fondą, teikianti gyventojams informacijos ir viešosios interneto prieigos paslaugas, vykdanti kraštotoiros, sociokultūrinės edukacijos, skaitymo skatinimo, informacinio raštingumo ir kitas su bibliotekų veikla susijusias neformaliojo švietimo programas ir projektus“.

Tyrimais įrodyta¹⁷, kad bibliotekos yra labai svarbūs pagalbininkai žmonėms, ieškantiems darbo ir norintiems integruotis į darbo rinką. Net 12 000 Lietuvos bibliotekų vartotojų naudodamiesi bibliotekų kompiuteriais pateikė prašymus priimti į darbą, o apie 4000 jų tokiu būdu darbą gavo. Biblioteka tokioje tankiai apgyvendintoje teritorijoje kaip Marių bendruomenė (bendras gyventojų skaičius – 46,2 tūkst., iš jų net 24,3 tūkst. (52,5 proc.) – išlaikytiniai¹⁸) atliktą labai svarbų tarpininko tarp darbdavių ir darbo ieškančių žmonių vaidmenį ir padėtū **mažinti socialinę atskirtį regione**.

Marių bendruomenės rajone yra daug mokyklų (*Google* žemėlapis, kuriame nurodytos Klaipėdos miesto mokyklos pateiktas priede nr. 14, pasiekiamas adresu https://www.google.com/maps/d/viewer?mid=zYUkoPiDH5sM.kl4cuF_UIVX8), todėl siekiant organizuoti prasmingą vaikų ir jaunimo užimtumą biblioteka būtų labai svarbus strateginis objektas. Be to, tikėtina, kad ji padėtų tėvams bent iš dalies spręsti vaikų popamokinio užimtumo problemas.

Ivertinus, kad 33,3 proc. Klaipėdos apskrities namų ūkių neturi prieigos prie interneto (2013 m. statistika), biblioteka galėtų tapti vienintele galimybe nemokamai naudotis internetu. Dėl šios priežasties galima daryti prialaidą, kad nauja biblioteka Marių bendruomenėje **sumažintų skaitmeninę atskirtį** ir padidintų Klaipėdos miesto gyventojų galimybes **mokytis visą gyvenimą**.

Labai svarbu pabrėžti, kad biblioteka atlieka ne tik švietimo, edukacinių ir informacijos sklaidos funkcijas, bet ir gali aktyviai prisidėti vykdant jvairias prevencines programas nusikalstamumui ir bedarbystei mažinti. Remiantis šaltinio *kurgynenu.lt* duomenimis (žr. 5 priedą), matyti, kad Marių bendruomenėje nusikaltimų rodiklis yra vienas didžiausių Klaipėdos mieste, o lankomumas bibliotekose – vienas žemiausiai. Šie duomenys leidžia daryti prialaidas, kad kultūrinių paslaugų stygijus ir prasmingo laisvalaikio užimtumo trūkumas lemia didesnį nusikaltimų skaičių šiame rajone. Žemos bibliotekų lankomumo lygis pietinėje Klaipėdos dalyje gali būti aiškinamas ir nepatraukliomis bibliotekų patalpomis, prastu pasiekiamumu, nepakankama infrastruktūra ir ribotomis galimybėmis suteikti vietas gyventojams reikalingas paslaugas (dėl patalpų, personalo ar technologijų stygiaus). Tai yra prialaida ir norint ją patvirtinti reikėtų atliliki išsamesnius vietas gyventojų įpročių ir elgsenos tyrimus.

2.3. Viešosios bibliotekos optimizavimo pasiūlymai

Surinkus duomenis iš suinteresuotų šalių, Klaipėdos miesto savivaldybės viešosios bibliotekos vadovybės ir steigėjų – miesto savivaldybės atstovų interviu, metodu “Ateitis atgaliop”, dokumentų analize, tiriant bibliotekų teikiamų paslaugų prieinamumą Klaipėdos mieste išryškėjo trys alternatyvos:

I alternatyva – nieko nekeisti;

II alternatyva – steigti modernų filialą Marių bendruomenėje ir uždaryti filialus butuose;

III alternatyva – optimizuoti visą tinklą, steigiant modernius filialus Marių ir Baltijos bendruomenėse, uždaryti dalį Danės bendruomenės padalinių bei IFLA rekomendacijų neatitinkančius filialus Marių ir Baltijos bendruomenėse.

¹⁶ Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymas, prieiga per interneta http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_1?p_id=464213.

¹⁷ Ataskaita „Vartotojų nuomonė apie informacinių technologijų ir komunikacinių technologijų naudą Lietuvos viešosiose bibliotekose“, prieiga per internetą https://docs.google.com/viewer?url=http://www.lnb.lt/media/public/konferencijos/ES_tyrimo_ataskaita_LT.pdf.

¹⁸ Duomenys paimti iš Lietuvos statistikos departamento, 2013 m., prieiga per internetą <http://osp.stat.gov.lt/detalioji-statistika>.

0 alternatyva – nieko nekeisti

Tikslinių grupių diskusijose dalyvių nuomonės dėl pesimistinio scenarijaus buvo gana panašios. Akcentuoti nepalankūs demografiniai rodikliai – gyventojų skaičiaus mažėjimas, emigracija. Taip pat baimintasi finansavimo mažėjimo – tai pasikartojo faktorius, kuris neabejotinai paskatintų pačių liūdniausią prognozių išsipildymą. Nuo finansavimo priklauso ir infrastruktūra, ir fondai, ir darbuotojų kvalifikacija bei motyvacija. Vis dėlto suprantama, kad savivaldybės lėšos néra ir neturėtų būti vienintelis finansavimo šaltinis. Nedalyvavimas projektinėse veiklose suvokiamas kaip tiesus kelias į neigiamo scenarijaus išsipildymą.

Remiantis IFLA rekomendacijomis, Bibliotekų įstatymu (8 p.) ir medžiaga, surinkta tikslinių grupių diskusijose (dauguma esamą situaciją ir *status quo* išlaikymą prilygino „pragarui“, arba neigiamo bibliotekos raidos scenarijaus išsipildymui), 0 alternatyva atmetama kaip netinkama ir nerekomenduotina.

I alternatyva. Steigti modernų filialą Marių bendruomenėje ir uždaryti butuose veikiančius Marių bendruomenės filialus

Atlikta bibliotekos veiklos duomenų analizė rodo, kad antroje pagal gyventojų skaičių Marių bendruomenėje (žr. 2 lentelę), lyginant su kitomis, labai mažas registruotų vartotojų ir apsilankymų skaičius. Marių bendruomenę aptarnauja 4 bibliotekos padaliniai, tačiau tik tris iš jų (Laukininkų g., Vingio g., Šiaulių g.) biblioteka valdo patikėjimo teise. Karlskronos vaikų filialo patalpos (Laukininkų g. 50) juridiškai bibliotekai nepriklauso. Visų šių filialų patalpos neatitinka šiuolaikinei bibliotekai keliamų reikalavimų. Remiantis „IFLA Library Building Guidelines – Developments and Reflections“¹⁹ leidiniu, 1000 gyventojų rekomenduojama bent 14 m² bibliotekos ploto, o šiuo metu 1000 Marių bendruomenės gyventojų tenka tik 7 m² bibliotekos plotas.

Remiantis 2 lentelėje pateiktais duomenimis, IFLA rekomendacijomis ir Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymu, padaryta išvada, kad bibliotekos plotas turi tiesioginę įtaką teikiamų paslaugų prieinamumui ir kokybei. Šiuo metu ir taip „pastebima didelė socialinė atskirtis tarp šiaurinės ir pietinės miesto dalies. Statistikai šiaurinėje miesto dalyje žmonės labiau išsilavinę, uždirba daugiau pinigų. Taip pat čia fiksuojamas mažesnis nedarbo lygis bei nusikalstamumas nei pietinėje dalyje“²⁰. Daroma išvada, kad būtina ieškoti būdų gerinti Marių bendruomenės galimybes gauti kultūros ir informacijos paslaugų.

Marių bendruomenėje įkūrus tinkamo dydžio naują VB filialą, veikiantį kaip bendruomenės centras, ir iš jų perkélus išteklius iš uždarytų „Karlskronos“, Vingio, Šiaulių ir Laukininkų filialų būtų išspręsta pietinės miesto dalies kultūros infrastruktūros stygiaus problema. Danės bendruomenėje bibliotekų tinklas nebūtų keičiamas. Čia veikia Savivaldybės viešosios bibliotekos skyriai: Viešoji biblioteka (Turgaus g.8), Meno skyrius (J.Janonio g. 9), Vaikų skyrius (Danės g. 7), Jaunimo skyrius (Tilžės g. 9) ir 3 filialai gyvenamuosiuose rajonuose (Miško, Melnragės, Girulių). Šioje teritorijoje bibliotekines paslaugas teikia Apskrities I.Simonaitytės viešajai biblioteka, todėl bibliotekų tinklas - perteklinis. Miško filialas šiuo metu yra įsikūręs bute, todėl jį taip pat rekomenduojama perkelti į modernesnes, bibliotekos reikmėms pritaikytas patalpas tame pačiame rajone. Bibliotekos skyrių patalpos reikalauja remonto. I alternatyva neišspręstų visų Klaipėdos miesto savivaldybės viešosios bibliotekos tinklo optimizavimo problemų

¹⁹ IFLA Library Building Guidelines – Developments and Reflections, prieiga per internetą <http://books.google.lt/books?id=ixpu9MgXPIC&dq=ifla+library+building+guidelines&hl=lt>.

²⁰ Miesto planui būtinos permaninos, Rytis Savickis, 2014 11 25, prieiga per internetą <http://klaipeda.diena.lt/naujienos/klaipeda/miesto-pulsas/miesto-planui-butinos-permaninos-661508#.Vlf-w00cQdV>.

II alternatyva – optimizuoti visą tinklą, steigiant modernius filialus Marių ir Baltijos bendruomenėse, uždarant dalį, arba visus Danės bendruomenėje veikiančius Viešosios bibliotekos skyrius bei IFLA rekomendacijų neatitinkančius filialus mieste, kuriant naujas bibliotekas – bendruomenės centrus priemiestiniuose rajonuose.

Bibliotekų tinklo optimizavimą rekomenduotume vykdyti etapais:

I etapas. Bibliotekų pritaikymas Baltijos bendruomenės poreikiams.

Klaipėdos miesto savivaldybės administracija praktiškai jau yra pradėjusi II alternatyvos realizaciją, inicijuodama bibliotekų tinklo optimizaciją Baltijos bendruomenėje. Modernizuotas Pempininkų filialas ir LR Kultūros ministerija yra pritarusi „Klaipėdos miesto savivaldybės viešosios bibliotekos „Kauno atžalyno“ filialo pritaikymo bendruomenės poreikiams“ rinkodaros planui. Planuojama ši projekto prioriteto tvarka finansuoti kaip 2014-2020 metų Europos sajungos fondų investicijų veiksmų Kultūros priemonę. Pagal šį rinkodaros planą numatyta „Kauno 19 atžalyno“ filialo modernizavimas, didinant bibliotekos plotą iki 800-900 kv/m, ir „Pelėdžiuko“ vaikų filialo (Tilžės g. 11) uždarymas. Pagal „Kauno atžalyno“ filialo modernizavimo rinkodaros planą darbai turėtų būti užbaigti 2018 m. gruodžio mėn.

II etapas. Bibliotekų pritaikymas Marių bendruomenės poreikiams.

Siūlome užbaigtai nebaigtos statybos rekonstrukciją I. Simonaitytės g. 29A, arba ieškoti labiau tinkamos vietas naujos bibliotekos statybai Marių bendruomenėje, ir šiose patalpose įkurti Klaipėdos miesto savivaldybės viešąją biblioteką (perkelti VB su skyriais iš miesto centro) ir išteklius iš uždarytų 4 filialų Marių bendruomenėje. Biblioteka turėtų veikti kaip centrinė viešoji biblioteka, ir kaip Marių bendruomenės centras.

Dokumentų fondą ir žmogiškuosius išteklius iš Viešosios bibliotekos perkélus į naujų biblioteką, būtų suraupytos lėšos, reikalingos pastatams ir transportui išlaikyti. Uždarytų padalinių patalpas būtų galima parduoti ir gautas lėšas panaudoti naujo pastato finansavimui. Kolokuoti darbuotojai turėtų daugiau galimybų tobulintis ir efektyviau organizuoti darbą tiek viso miesto, tiek konkrečiai Marių bendruomenės naudai. Siekiant senamiestyje išlaikyti kultūros infrastruktūrą galima būtų specializuotus bibliotekos skyrius (Meno ir Jaunimo) palikti veikti centrinėje miesto dalyje, o bibliotekos administraciją, skaitytojų aptarnavimo, vaikų, dokumentų komplektavimo skyrius perkelti į naujų biblioteką Marių bendruomenėje. Apskrities I. Simonaitytės viešaja biblioteka pilnai tenkina centrinės miesto dalies gyventojų poreikius. Apsisprendimą dėl VB skyrių perkėlimo gali lemti miesto galimybės sugeneruoti lėšas naujos bibliotekos statybai pietinėje miesto dalyje. Finansavimas Marių bendruomenės ribos nebepatenka į teritorijas, finansuojamas pagal regionų plėtros programą. II alternatyvai įgyvendinti Finansavimo rekomenduojama ieškoti bendradarbiaujant su laisvosios ekonominės zonas, keliančios problemų pietinės miesto dalies plėtrai, gamyklosmis ir parduodant uždaromų bibliotekos filialų ir padalinių patalpas. Vertinant Vilniaus ir Orhuso (Danija) atvejus aiškiai matyti, kad bibliotekų uždarymas yra opus klausimas, todėl, atsižvelgiant į gyventojų reikmes, rekomenduojama modernų filialą atidaryti anksčiau, nei būtų uždaromi senieji padaliniai. Todėl rekomenduojama planuojant projektą, jei nėra pakankamo finansavimo, trūkstamas lėšas skolintis ir vėliau paskolą grąžinti pardavus uždarytus padalinius.

III etapas. Bibliotekų pritaikymas Danės bendruomenės poreikiams.

Danės bendruomenėje veikia Apskrities I Simonaitytės viešoji biblioteka ir Klaipėdos miesto savivaldybės viešosios bibliotekos padaliniai, todėl būtina veiklos koordinacija. Jeigu centrinėje

miesto dalyje liks viešosios bibliotekos specializuoti skyriai, būtina spręsti patalpų atnaujinimo problemas. Miško filialą būtina iškelti į bibliotekų veiklai pritaikytas patalpas tame pačiame mikrorajone (pagal IFLA rekomendacijas minimalus bibliotekos plotas ~ 250 kv/m), renovuoti Melnragės filialo patalpas. Pagal LR Bibliotekų įstatymą teritoriniai padaliniai steigiami miesteliuose ir kaimuose , turinčiuose 700-800 gyventojų. Klaipėdos miesto savivaldybės taryba turėtų priimti sprendimą dėl naujų filialų steigimo priemiestinėse gyvenvietėse, pvz.. Tauralaukyje. Dėl geografinės specifikos šioje galimybų studijoje nenagrinėjamas bibliotekų prieinamumo klausimas Pajūrio bendruomenėi. Šią bendruomenę aptarnauja Kalnupės ir „Ruoniuko“ filialai. Šios bendruomenės gyventojai naudojasi Pempininkų filialo paslaugomis.

Danės bendruomenėje, panaikinus centrinės bibliotekos skyrius, liktų 3 filialai gyvenamuosiuose rajonuose (Miško, Melnragės, Girulių) ir sumažėtų bendras bibliotekų plotas. 3 Danės bendruomenėje liekančių filialų uždaryti nerekomenduojama, nes jie yra nutolę nuo centrinės dalies. Plotas, skirtas vienam gyventojui, būtų mažesnis, nei siūlomas IFLA rekomendacijose, tačiau skirtumą kompensuotų apskrities biblioteka.

Pastebėtina, kad Miško filialas šiuo metu yra įsikūrės bute, todėl ji taip pat rekomenduojama perkelti į modernesnes, bibliotekos reikmėms pritaikytas patalpas tame pačiame rajone.

Išvados

Remiantis IFLA rekomendacijomis, Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymu ir Klaipėdos miesto 2013–2020 metų strateginiu tikslu „Užtikrinti gyventojams aukštą švietimo, kultūros, socialinių, sporto ir sveikatos apsaugos paslaugų kokybę ir prieinamumą“, bibliotekos paslaugos turi būti tolygiai prieinamos visų miesto bendruomenių nariams. Jau priimti sprendimai dėl „Kauno atžalyno“ bibliotekos pritaikymo bendruomenės poreikiams. Danės bendruomenėje kultūrines paslaugas teikia didžiausias skaičius organizacijų. Bibliotekinių paslaugų prieinamumą užtikrina Apskrities I.Simonaitytės viešoji biblioteka ir Klaipėdos miesto savivaldybės viešoji biblioteka (4 skyriai skirtingose senamiesčio vietose) bei 3 bibliotekos filialai. Didėnis kultūros įstaigų skaičius sukuria kultūros traukos centrą, todėl čia veikiantys Klaipėdos miesto savivaldybės viešosios bibliotekos skyriai turi savo vartotojų ratą, tačiau siekiant subalansuoto paslaugų prieinamumo mieste, nesant kitų galimybių, šių padalinių sąskaita tikslinė realizuoti II Alternatyvą ir pagerinti pietinės miesto dalies (Marių bendruomenės) kultūros infrastruktūrą, kuri šiuo metu yra blogiausioje situacijoje mieste. 1 ir 2 bibliotekų tinklo optimizavimo etapai gali būti vykdomi tuo pačiu metu, nes „Kauno atžalyno“ filialą bendruomenės poreikiams pritaikyti numatyta ir ES lėšų, o Marių bendruomenėje biblioteka būtų finansuojama privatizavimo fondo lėšomis, pardavus uždaromų bibliotekų patalpas, rėmėjų ir kt lėšomis.

Ši alternatyva leistų iš esmės optimizuoti Klaipėdos miesto bibliotekų tinklą pagal IFLA rekomendacijas ir pasaulines kolokavimo tendencijas. Siūloma steigti po 1 modernų filialą Marių ir Baltijos bendruomenėse. Baltijos bendruomenėje problema sprendžiama modernizuojant „Kauno atžalyno“ filialą, o Marių bendruomenėje pastatant naują bibliotekos pastatą ir į jį perkellant Klaipėdos miesto savivaldybės viešąją biblioteką, arba dalį šios bibliotekos skyrių iš miesto centro. Bibliotekai priklausę pastatai miesto centre būtų parduoti arba pritaikyti kitiems bendruomenės poreikiams. Uždarius dalį arba visus Savivaldybės VB skyrius, Danės bendruomenės informacinių poreikių būtų tenkinami Apskrities I. Simonaitytės VB, koordinuojant paslaugas su Savivaldybės viešaja biblioteka.

Danės bendruomenėje veikiantis Miško filialas turėtų būti perkeltas į tinkamesnes patalpas – rekomenduojama nuomoti ~250 kv. m. ploto patalpas prekybos centre ar Klaipėdos mokslo ir technologijų parke. Būtinas Melnragės filialo patalpų remontas.

Nagrinėjant veiklos ir ekonominius rodiklius (11 priedas) matome išsiskiriantį aiškų lyderį demonstravusį puikius augimo tempus, Pempininkų filialą, kuris per 2014 metus registratoruotų

skaitytojų skaičių padidino 50%, lankytojų skaičių - 30%. Dešimt kv. m vienam lankytojui kainavo €0,012 (šis rodiklis dešimt kartų didesnis Melnragės filiale - €0,144).

Šiam filialui tenka ir kitas geriausias rodiklis - mažiausios eksploatacinės išlaidos kv. metrui: €14,44. Daugelis filialų šį rodiklį viršija dvigubai.

Todėl neabejotinai galime teigti, kad šiuo metu Savivalybės lėšos yra naudojamos neefektyviai. Siekiant efektyvaus Savivaldybės lėšų panaudojimo, būtina stambinti ir moderninti filialus, pritaikant šiuolaikiniams miestelėnų ir bendruomenėj poreikiams kartu besilaikant IFLA rekomendacijų.

Lentelė. Bibliotekos tinklo struktūrą pasirinkus II Alternatyvą.

Bendruomenės pavadinimas	Aptarnavimo vienetų sk.	Gyventojų sk. (tūkst.)	Bendras patalpų plotas (m ²)	Plotas 1000 gyventojų (m ²)	VIP kompiuterių sk.	Etatų sk. pagal IFLA rekomendacijas
Marių	1	46,2	1100+1300	52	45	47,75
Pajūrio	1	26,7	364	13,63	10	6
Baltijos	3	33,9	1170	34,51	30	17
Danės	3		~660		10	7
VB	2	48,9	549	24,7	20	5

Ši alternatyva visgi neišspręstų Pajūrio bendruomenės bibliotekų atitikties IFLA rekomendacijoms, tačiau dėl geografinės specifikos ji šioje galimybų studijoje nenagrinėjama.

2.4. Pasiūlymai dėl veiklos modernizavimo ir valdymo

Bibliotekos tinklo pasiskirstymas pagal IFLA rekomendacijas būtų tinkamas, darbuotojų skaičius pagal šias rekomendacijas turėtų būti 78, o šiuo metu bibliotekoje dirba mažiau žmonių, todėl optimizavimas neturėtų būti siejamas su etatų mažinimu. Pagal BIX tyrimo rezultatus, bibliotekos kolektyvas yra motyvuotas, kūrybingas, turimus išteklius panaudojantis maksimaliam rezultatui pasiekti. Investicijos į infrastruktūrą, tinkamo dydžio patalpos sukurtų prielaidas bibliotekai tapti bendruomenės centru, kurti šiuolaikinei visuomenei būtinės kultūros - informacines paslaugas, pagerintų bibliotekos valdymą.

Igyvendinant II Alternatyvą, rekomenduojama:

1. parenkant vietą Marių bendruomenės bibliotekos statybai atsižvelgti į Naujojo Pietų Velso viešosios bibliotekos metodiką;
2. projektuojant patalpas atsižvelgti į IFLA viešujų bibliotekų atitinkamoms patalpoms rekomenduojamas normas;
3. projektuojant patalpas atsižvelgti į IFLA viešujų bibliotekų atitinkamoms
4. patalpoms rekomenduojamas normas ir suprojektuoti funkcionalias, lengvai pritaikomas patalpas; išdėstyti skirtingus poreikius atitinkančias erdves; integrhuoti technologijas; įrengti konferencijų / mokymų salės, poilsio zonas, kavinę ir pan. Žr. aukščiau aptartą pastatų tinkamumo bibliotekoms vertinimo metodiką;

5. kurti naujas paslaugas, tokias kaip:
  - išskirtinis Helsinkio miesto bibliotekos bandomasis projektas „Meeting Point“ – pačiame miesto centre įkurta erdvė, kurioje gausu įvairių technikos naujovių ir galimybių: 3D spausdintuvai, priemonės vaizdo įrašams ir fotografijoms redaguoti, nemokama erdvė darbui ar susirinkimams, nešiojamų kompiuterių „gydymas“ (*Laptop doctor*) ir kt.;
6. valdyti rizikas, vartotojų lūkesčius iš efektyvinant būsimą rinkodarą, į strategijų kūrimą įtraukiant Marių bendruomenę.
7. rematis Almero miesto bibliotekos²¹ (Nyderlandai) patirtimi – pritaikiusi daugybę inovatyvių sprendimų biblioteka sulaukė neįtikėtinos sėkmės: ne tik išaugo lankytojų skaičius, bet ir padidėjo knygų išdavimo apyvarta;
8. numatyti funkcionalias, lengvai pritaikomas erdves:
  - įrengti kompiuterinę mokymų klasę (mažiausiai 10 kompiuterių), kurioje aktyviai būtų organizuojami mokymai gyventojams, o tuo metu, kai jie nevyktų, lankytojai galėtų naudotis šia erdvė kaip vieša interneto prieiga;
  - įrengti konferencijų / kultūrinių renginių zoną, kurioje būtų profesionali techninė įranga. Šiose erdvėse galėtų vykti ne tik bibliotekos, bet ir kitų institucijų renginių;
  - numatyti poilsio / laisvalaikio zonas, skaidant erdvę į triukšmo ir tylos zonas;
  - įrengti arba numatyti plotą, kurį būtų galima išnuomoti kavinei.
9. projektuojant patalpas atsižvelgti į IFLA viešujų bibliotekų atitinkamoms patalpoms rekomenduojanamas normas²²;
10. atsižvelgti į gyventojų poreikius ir atliki jų nuomonės apklausą dėl naujos bibliotekos įkūrimo mieste: apie bibliotekos vietą, erdves, pobūdį ir paslaugas. Pasaulinė praktika rodo, kad bibliotekos vis aktyviau įtraukia savo lankytojus į naujų paslaugų kūrimą ir tai leidžia joms gauti kur kas geresnį rezultatą. Kadangi biblioteka bus skirta Klaipėdos miesto žmonėms, būtina suteikti galimybę jiems pareikšti savo nuomonę šiuo klausimu;
11. orientuoti bibliotekos veiklas ne tik į tradicines bibliotekų teikiamas paslaugas, bet ir į gyventojų:
  - skaitmeninės įtraukties didinimą;
  - socialinės atskirties mažinimą;
  - mokymąsi visą gyvenimas (neformalusis ugdymas), siekiant prisdėti prie Klaipėdos miesto savivaldybės, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Europos Sąjungos strateginių tikslų įgyvendinimo.
12. atsižvelgti į IFLA įžvalgų ataskaitoje²³ aptariamas pokyčių informacinėje aplinkoje rekomendacijas:

1 tendencija: naujos technologijos ir praplės, ir apribos prieigos prie informacijos turėtojų galimybes.

Nuolat besiplečiantis skaitmeninis pasaulis kurs vis didesnę vertę turintiems informacinių raštingumo įgūdžių – pradedant skaitymu ir baigiant gebėjimu naudotis skaitmeniniais įrankiais. Žmonėms, neturintiems šių įgūdžių, iškils keblumų įsitrukiant į vis daugiau veiklos sričių. Naujų virtualaus verslo

²¹ Atvejo analizė pateikiamą internete <http://www.shareable.net/blog/how-a-new-dutch-library-smashed-attendance-records>.

²² IFLA Library Building Guidelines w-a-new-dutch-library-smashed-, prieiga internete <http://books.google.lt/books?id=ixpu9MgXPIC&dq=ifla+library+building+guidelines&hl=lt>.

²³ Ataskaita pateikiamą internete http://trends.ifla.org/files/trends/assets/insights-from-the-ifla-trend-report_v3.pdf.

modelių pobūdis turės didelės įtakos tiems, kurie ateityje galės sėkmingai gauti informaciją, ja dalytis ir turėti iš jos naudos.

2 tendencija: internetinis mokymasis demokratizuos ir pakeis globalų mokymąsi.

Itin greita internetinio mokymosi šaltinių plėtra nuolat didina ir atpigina mokymosi galimybes bei daro jį vis labiau prieinamą. Mokymosi visą gyvenimą vertė, kaip ir neformaliojo mokymosi pripažinimas, tik didės.

3 tendencija: privatumo ir duomenų apsaugos ribos bus perbraižytos.

Nuolat didėjantys duomenų masyvai, kontroliuojami vyriausybės ir korporacijų, padės pažangiau skirstyti asmenis, o sudėtingesni stebésenos ir ryšio duomenų filtravimo metodai leis lengviau ir pigiau juos stebeti. Tikėtina, kad tai turės rūmtų pasekmių asmens privatumui ir pasitikėjimui virtualiame pasaulyje.

4 tendencija: hipersujungtos visuomenės klausys naujų nuomonų ir grupių bei suteiks joms galios.

Hipersujungtose visuomenėse atsiranda vis daugiau galimybių bendrai veikti – suteikiant galimybę garsiai išreikšti nuomonę ir skatinant bendraminčių judėjimus tradicinių politinių partijų kaštais. Atviros vyriausybės iniciatyvos ir prieiga prie viešojo sektoriaus duomenų užtikrins didesnį skaidrumą ir skatins labiau į piliečius orientuotas viešąias paslaugas.

5 tendencija: naujosios technologijos pakeis globalią informacijos ekonomiką.

Hipersujungtų mobiliųjų įrenginių pasklidimas, įtinklini jutikliai kasdieniuose įrenginiuose ir infrastruktūroje, 3D spausdinimas ir kalbų vertimo technologijos pakeis globalią informacinię ekonomiką. Daugelyje pramonės šakų veikiantys dabartiniai verslo modeliai susidurs su kūrybiniais trikdžiais, kuriuos nulems novatoriški įrenginiai, leidžiantys žmonėms išlikti ekonomiškai aktyviems nepriklausomai nuo jų buvimo vietas.

Tai užtikrintų, kad pagerēs šie veiklos aspektai:

Kokybė	Paslauga teikiama pagal „specifikaciją“ (mažiau skirtingu padalinių, turinčių skirtinges galimybes) Mažiau nereikalingos veiklos (viskas vienoje vietoje, nereikia keliauti tarp padalinių)
Greitis	Klientui tenka trumpiau laukti (gerokai pagreitėja vartotojų aptarnavimas, nes dauguma fondų yra toje pačioje vietoje) Naudojama mažiau materialiųjų išteklių (mažėja papildomas sąnaudos, tokios kaip kuras važinėjimui tarp pastatų, skirtinges apsaugos priemonės ir pan.)
Patikimumas	Paslauga suteikiama laiku (nevėluojama) Nėra neaiškumų ar atidėjimų dėl nevienodų galimybių skirtinguose pastatuose
Lankstumas	Galimybė teikti platų paslaugų spektrą Padidėja galimybės nebrangiai ir greitai pakeisti paslaugas Lengviau įveikiami nenumatyti trikdžiai (nes visi darbuotojai vienoje vietoje)

Sąnaudos	Atpinga paslaugos teikimo procesas Mažėja išteklių sąnaudos vienam vartotojui
----------	--

3. Viešosios bibliotekos optimizavimo ir veiklos modernizavimo rizikos ir jų valdymo veiksmai

Personalo politiką rekomenduojame patikslinti remiantis planuojamomis naujomis paslaugomis, atitinkančiomis IFLA rekomendacijas. Turi būti užtikrintos specialistų, atsakingų už skaitmenines technologijas, atvirus duomenis, mokymosi visą gyvenimą veiklas, kompetencijos. Atitinkamai reikėtų samdyti šiomis kompetencijomis pasižyminčius specialistus arba pagal galimybes ugdyti esamų darbuotojų kompetencijas.

Rinkodaros ir paslaugų plėtros strategija

Tiek VCB Žirmūnų filialo, tiek Orhuso ir daugelio kitų bibliotekų atvejais aiškėja, kad esminis paslaugų kūrimo ir jų pristatymo visuomenei sėkmės faktorius – pačios visuomenės įtraukimas į pokyčius. Rekomenduojame nuo pat pirmų žingsnių įtraukti Klaipėdos miesto, ypač pietinės dalies, gyventojus į konsultacijas (puikus pavyzdys pateikiamas straipsnyje „Vartotojų įtraukimas į bibliotekos perplanavimą ir jos viešinimą“²⁴, paremtame IFLA konferencijoje skaitytu pranešimu).

Kitos rizikos ir jų valdymas

Labai svarbu sprendimų priėmimą perkelti į politinį lygmenį bei gerai sutarti ir turėti bendrą projekto viziją su bibliotekos steigėju ir pagrindiniu projekto finansiniu partneriu – miesto savivaldybe.

Statybų projektui valdyti būtina samdyti kompaniją iš išorės, kuri nebūtų architektų ir inžinierų konsorciumo, statysiančio objektą, dalis. Tokiu būdu užtikrinama tinkama ir nešališka projekto priežiūra.

Planuojant projekto biudžetą būtina numatyti 10–15 proc. rezervą, nes projektas yra kompleksiškas ir neįmanoma iš anksto numatyti visų niuansų, todėl rezervinės lėšos užtikrina sklandžią projekto eiga. Taip pat būtina numatyti lėšų teisinėms konsultacijoms, kurios bus reikalingos rengiant viešuosius pirkimus ir sudarant sutartis su rangovais.

Viso proceso metu būtina reguliarai atlikti rizikų vertinimo ir valdymo auditus. Vykdant tokio sudėtingumo projektus ne visas rizikas įmanoma numatyti iš anksto, todėl reguliarai rizikų peržiūra gali padėti užbėgti netikėtumams už akių ir suraupyti laiko bei lėšų.

²⁴ Straipsnis pateikiamas internete <http://library.ifla.org/225/1/086-ervasti-en.pdf>.

PRIEDAI

Klaipėdos miesto savivaldybės viešosios bibliotekos
pareigybų sąrašas 2014 metams

Eil. Nr.	Struktūrinų padalinių ir pareigybų pavadinimas	Kultūros darbuotojai (KD) Aukštasis (A) Specialusis (Sp)	Etatinij vienetų skaičius
	2		
1	direktorė	KD(A)	1
2	direktorės pavaduotoja	KD(A)	1
3	ekonomistas		0,75
4	personalo klausimų specialistas		1
	ŪKIO SKYRIUS		
1	vedėja		1
2	inžinierė		1
3	vairuotojas		1
4	knygrišė		1
5	darbininkai		2
6	VB valytoja		1,25
7	VB kiemsargis		0,50
	INFORMACINIŲ TECHNOLOGIJŲ IR PROJEKTU VALDYMO SKYRIUS		
1	vedėja	KD(A)	1
2	melodininkė	KD(A)	2
3	informacijos skaitmeninimo koordinatorius	KD(A)	1
4	dizainerė	KD(Sp)	1
	DOKUMENTŲ KOMPLEKTAVIMO TVARKYMO IR SKYRIUS		
1	vedėja	KD(A)	1
2	vyriausioji bibliotekininkė	KD(A)	1
3	LIBIS administratorius	KD(A)	1
4	vyresnioji bibliotekininkė	KD(Sp)	2
5	metodininkė	KD(A)	1
	SKAIITYTOJŲ APTARNAVIMO SKYRIUS		
1	vedėja	KD(A)	1
2	vyriausioji bibliotekininkė	KD(A)	1
3	vyresnioji bibliotekininkė	KD(Sp)	1
	INFORMACIJOS IR BIBLIOGRAFIJOS SKYRIUS		
1	vedėja	KD(A)	1
2	vyresnioji bibliografė	KD(A)	1

1	2		3
	JAUNIMO SKYRIUS		
1	vedėja	KD(A)	1
2	vyriausioji bibliotekininkė	KD(A)	1
3	metodininkė	KD(A)	1
4	valytoja		0,80
	MENO SKYRIUS		
1	vedėja	KD(A)	1
2	vyriausioji bibliotekininkė	KD(A)	1
3	valytoja		0,60
	VAIKŲ SKYRIUS		
1	vedėja	KD(A)	1
2	metodininkė	KD(A)	1
3	vyriausioji bibliotekininkė	KD(A)	1
4	valytoja		0,60
	KALNUPĖS FILIALAS		
1	vyriausioji bibliotekininkė	KD(A)	1
2	vyresnioji bibliotekininkė	KD(Sp)	2
3	valytoja		0,75
	MISKO FILIALAS		
1	vyriausioji bibliotekininkė	KD(A)	1
2	vyresnioji bibliotekininkė	KD(Sp)	1
3	valytoja		0,25
	MELNRAGĖS FILIALAS		
1	vyriausioji bibliotekininkė	KD(A)	1
2	valytoja		0,25
	DEBRECENO FILIALAS		
1	vyriausioji bibliotekininkė	KD(A)	2
2	vyresnioji bibliotekininkė	KD(Sp)	1
3	valytoja		0,75
	PEMPININKŲ FILIALAS		
1	vedėja	KD(A)	1
2	vyriausioji bibliotekininkė	KD(A)	1
3	vyresnioji bibliotekininkė	KD(Sp)	2
4	metodininkė	KD(A)	1
5	valytoja		1
6	kiemsargis		0,5
	„KAUNO ATŽALYN“ FILIALAS		
1	vyriausioji bibliotekininkė	KD(A)	1
2	vyresnioji bibliotekininkė	KD(Sp)	1
3	metodininkė	KD(A)	1
4	valytoja		0,75
	VINGIO FILIALAS		
1	vyriausioji bibliotekininkė	KD(A)	1
2	vyresnioji bibliotekininkė	KD(Sp)	1
3	valytoja		0,20
	GIRULIŲ FILIALAS		

1	2		3
1	vyriausioji bibliotekininkė	KD(A)	1
2	valytoja		0,75
ŠIAULIŲ FILIALAS			
1	vyriausioji bibliotekininkė	KD(A)	1
2	vyresnioji bibliotekininkė	KD(Sp)	1
3	valytoja papild. pareigose		0,25
LAUKININKŲ FILIALAS			
1	vyriausioji bibliotekininkė	KD(A)	1
2	vyresnioji bibliotekininkė	KD(Sp)	1
3	valytoja		0,25
„KARLSKRONOS“ VAIKŲ FILIALAS			
1	vyriausioji bibliotekininkė	KD(A)	1
2	vyresnioji bibliotekininkė	KD(Sp)	1
3	valytoja		0,25
„PELĖDZIUKO“ VAIKŲ FILIALAS			
1	vyriausioji bibliotekininkė	KD(A)	1
2	vyresnioji bibliotekininkė	KD(Sp)	1
3	valytoja		0,30
„RUONIUKO“ VAIKŲ FILIALAS			
1	vyriausioji bibliotekininkė	KD(A)	1
2	vyresnioji bibliotekininkė	KD(Sp)	1
3	valytoja		0,25
Istaigos vadovas			
		KD(A)-1	1
Istaigos vadovo pavaduotcjas			
		KD(A)-1	1
Skyrių ir kitų padalinių vadovai		KD(A)- 8	9
Specialistai, įgiję aukštąjį universitetinį išsilavinimą		KD(A)-29	29,75
Specialistai, turintys aukštesnijį ar specialųjį vidurinį išsilavinimą, įgytą iki 1995 metų		KD(Sp)-17	18
Darbininkai			14,25
IŠ VISO :		KD-56	74

2013 m. bendras SVB reitingas

Eil. nr.	SVB	Grupė	DIMENSIJOS				Tarpinis BIX indeksas	Galutinis BIX indeksas
			Paslaugos	Naudojimasis biblioteka	Veikmingu más	Plėtra		
1.	Akmenės SVB	2					--	--
2.	Alytaus r. VB	2					0000	000
3.	Alytaus m. VB	4					01	01
4.	Anyskščių SVB	2					0000	000
5.	Birštono SVB	1					0000	0000
6.	Biržų SVB	2					000	00
7.	Druskininkų SVB	2					01	01
8.	Elektrėnų SVB	2					01	01
9.	Ignalinos SVB	2					0000	0000
10.	Jonavos SVB	3					000	000
11.	Joniškio SVB	2					000	000
12.	Jurbarko SVB	2					0000	0000
13.	Kaišiadorių SVB	3					0000	000
14.	Kalvarijos SVB	1					01	0
15.	Kauno m. VB	5					0000	0000
16.	Kauno r. SVB	4					000	00
17.	Kazlų Rūdos SVB	1					000	00
18.	Kelmės SVB	3					0000	0000
19.	Kėdainių SVB	4					0000	0000
20.	Klaipėdos m. VB	5					0000	0000
21.	Klaipėdos r. SVB	4					001	000
22.	Kretingos SVB	3					--	--
23.	Kupiškio SVB	2					000	00
24.	Lazdiju SVB	2					0	0
25.	Marijampolės SVB	4					0000	0000
26.	Mažeikių SVB	4					0	0
27.	Molėtų SVB	2					0000	0000
28.	Neringos SVB	1					00	0
29.	Pagėgių SVB	1					000	000
30.	Pakruojo SVB	2					00	00
31.	Palangos SVB	2					000	000
32.	Panevėžio m. SVB	4					000	000
33.	Panevėžio r. SVB	3					000	000
34.	Pasvalio SVB	2					0000	0000
35.	Plungės SVB	3					00	00
36.	Prienų SVB	2					00	00
37.	Radviliškio SVB	3					0000	0000
38.	Raseinių SVB	3					00	00
39.	Rietavo SVB	1					00	00
40.	Rokiškio SVB	3					0000	0000
41.	Skuodo SVB	2					000	00
42.	Šakių SVB	3					00	00
43.	Šalčininkų SVB	3					000	000

44.	Šiaulių m. SVB	5					00	00
-----	----------------	---	--	--	--	--	----	----

Eil. nr.	Rajono, miesto VB	Grupė	DIMENSIJOS				Tarpinis BIX indeksas	BIX indeksas
			Paslaugos	Naudojimasis biblioteka	Veikmingu mas	Plėtra		
45.	Šiaulių r. SVB	3					00	00
46.	Šilalės SVB	2					--	--
47.	Šilutės SVB	3					0001	0000
48.	Širvintų SVB	2					00	00
49.	Švenčionių SVB	2					0	0
50.	Tauragės SVB	3					00	00
51.	Telšių SVB	3					000	000
52.	Trakų SVB	3					011	000
53.	Ukmergės SVB	3					011	000
54.	Utenos SVB	3					0000	0000
55.	Varėnos SVB	2					000	000
56.	Vilkaviškio SVB	3					0	0
57.	Vilniaus m. SVB	5					00	00
56.	Vilniaus r. SVB	4					--	--
57.	Visagino SVB	2					--	--
58.	Zarasų SVB	2					000	000

Priadas Nr. 1

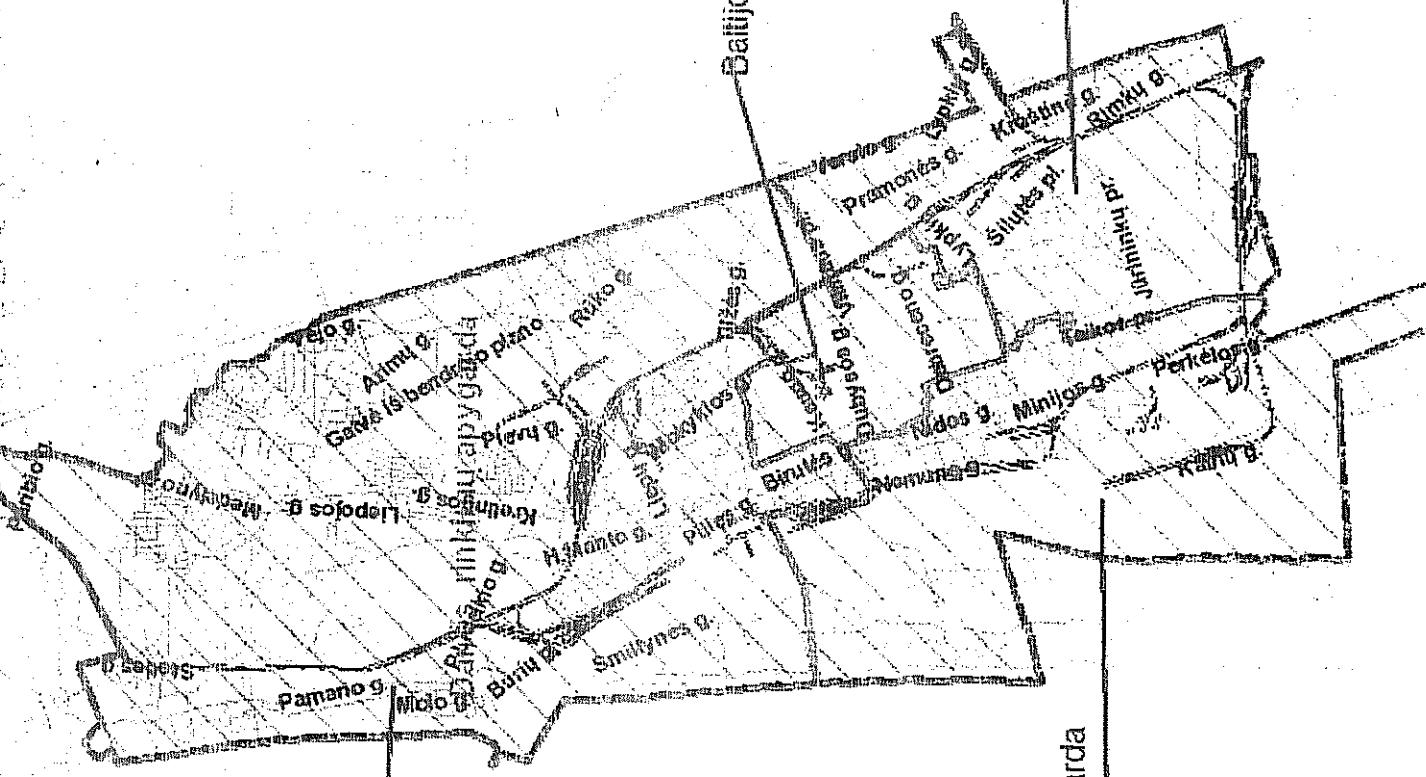
DANGIŲ
APYKARDA

Danės rinkimų apygarda

Pajūrio rinkimų apygarda

Baltijos rinkimų apygarda

Marių rinkimų apygarda

5 bibliotekų grupė 2014 m. pradžioje (gyventojų skaičius nuo 100 000 iki stambių)

PASLAUGOS		NAUDGJIMOSI IVERTINIMAS		VERKSMINGUMAS		PLŪTRA	
		Viešos prieglobės KDV skaitius (varčiojamas) 13 000 LTV.	Intervencinių senamųjų skaitius LTV.	Reisgalių skaitius 1000 LTV.	Apslankymo skaitius (fizinių) LTV.	Virtutinė apsilankymų skaitinė fiktyvi LTV.	Dokumentinių lėduonų LTV.
		Dokumentinė darbuotojų (eity-VEE) skaitius 1000 LTV.	Intervencinių skaitinės LTV.	Fondų atvykta.	Beidražių bibliotekos darbo valandų skaičius per metus 1000 LTV.	Verksmingumo ivertinimas	PLĒTEGS IVERTINIMAS
		Dokumentinės palaipys (m ²) 1800 LTV.	Reisgalių skaitinės (LTV, val. 1 LTV).	Dokumentinė lėduonė LTV.	Beidražių bibliotekos darbo valandų skaičius per metus 1000 LTV.	Applinkos/veiklos vertybės bibliotekos vandens.	Priešteisies lėduonės tarpilių mi.
		Republikos vienetas	1,79	5,80	0,34	5,22	0,19
		Republikos ministrumas	1,06	5,96	0,21	2,39	0,23
		Republikos ministrinės	2,17	22,88	0,40	7,37	0,54
	Kaino m. SVB	30 497	1,93	14,88	0,38	4,14	0,40
	Klaipėdos apskritis	15 1350	2,17	22,88	0,36	7,37	0,46
	Šiaulių apskritis	10 5633	2,06	19,78	0,40	7,80	0,54
	Šiaulių m. SVB	5 39919	1,60	5,96	0,21	2,19	0,23
	Vilniaus apskritis	5 39919	1,60	5,96	0,21	2,14	0,17
	Vilniaus m. SVB	5 39919	1,60	5,96	0,21	2,14	0,17

BIX tyrimo dimensijos**1 dimensija I rodiklis Dokumentų skaičius (Fiz. vnt.) 1 gyventojui**

Eil. Nr.	SVB	Gyventojų skaičius	Dokumentų fondo dydis (fiz. vnt.)	Rodiklio reikšmė	Procentilis
1.	Vilniaus m. SVB	539939	537876	1,00	0,00
2.	Kauno m. SVB	304097	585584	1,93	0,33
3.	Šiaulių m. SVB	105653	217691	2,06	0,67
4.	Klaipėdos m. SVB	157350	341949	2,17	1,00

1 dimensija II rodiklis Naudingas patalpų plotas (m²) 1000 gyventojui

Eil. Nr.	SVB	Gyventojų skaičius	Patalpų plotas (m ²)	Rodiklio reikšmė	Procentilis
1.	Vilniaus m. SVB	539939	3217	5,96	0,00
2.	Kauno m. SVB	304097	4434	14,58	0,33
3.	Šiaulių m. SVB	105653	2090	19,78	0,67
4.	Klaipėdos m. SVB	157350	3600	22,88	1,00

1 dimensija III rodiklis Profesionalių darbuotojų (etatų-VEE) skaičius 1000 gyventojų

Eil. Nr.	SVB	Gyventojų skaičius	Profesionalių darbuotojų etatų skaičius	Rodiklio reikšmė	Procentilis
1.	Vilniaus m. SVB	539939	113	0,209	0,00
2.	Klaipėdos m. SVB	157350	57	0,362	0,33
3.	Kauno m. SVB	304097	114	0,375	0,67
4.	Šiaulių m. SVB	105653	42,5	0,402	1,00

4 dimensija IV rodiklis Viešos prieigos KDV (vartotojams) skaičius 10 000 gyventojams

Eil. Nr.	SVB	Gyventojų skaičius	Viešos prieigos KDV vartotojams	Rodiklio reikšmė	Procentilis
1.	Vilniaus m. SVB	539939	129	2,39	0,00
2.	Kauno m. SVB	304097	125	4,11	0,33
3.	Šiaulių m. SVB	105653	74	7,00	0,67
4.	Klaipėdos m. SVB	157350	116	7,37	1,00

5 dimensija V rodiklis Interneto seansų skaičius 1 gyventojui

Eil. Nr.	SVB	Gyventojų skaičius	Interneto seansų skaičius	Rodiklio reikšmė	Procentilis
1.	Vilniaus m. SVB	539939	123155	0,228	0,00
2.	Klaipėdos m. SVB	157350	63039	0,401	0,33
3.	Kauno m. SVB	304097	122590	0,403	0,67
4.	Šiaulių m. SVB	105653	57013	0,540	1,00

6 dimensija VI rodiklis Renginių skaičius 1 000 gyventojų

Eil. Nr.	SVB	Gyventojų skaičius	Renginių skaičius	Rodiklio reikšmė	Procentilis
1.	Vilniaus m. SVB	539939	1154	2,14	0,00
2.	Kauno m. SVB	304097	836	2,75	0,33
3.	Klaipėdos m. SVB	157350	484	3,08	0,67
4.	Šiaulių m. SVB	105653	430	4,07	1,00

4 grupės bibliotekų 1 dimensijos rodiklių procentilių suma

Eil. Nr.	SVB	Procentilis						Bendra procentilių suma
		1 rodiklis	2 rodiklis	3 rodiklis	4 rodiklis	5 rodiklis	6 rodiklis	
1.	Kauno m. SVB	0,33	0,33	0,67	0,33	0,67	0,33	2,66
2.	Klaipėdos m. SVB	1,00	1,00	0,33	1,00	0,33	0,67	4,33
3.	Šiaulių m. SVB	0,67	0,67	1,00	0,67	1,00	1,00	5,01
4.	Vilniaus m. SVB	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

5 grupės bibliotekų 1 dimensijos rodiklių galutinis procentilis

Eil. Nr.	SVB	Bendra procentilių suma	Bendra procentilių surna padalinta iš 6	Galutinis procentilis
1.	Vilniaus m. SVB	0,00	0,000	0,00
2.	Kauno m. SVB	2,66	0,443	0,33
3.	Klaipėdos m. SVB	4,33	0,722	0,67
4.	Šiaulių m. SVB	5,01	0,835	1,00

6 grupės bibliotekų 1 dimensijos rodiklių reitingas

Eil. Nr.	SVB	Bendra procentilių suma	Bendra procentilių suma	Galutinis procentilis
1.	Šiaulių m. SVB	5,01	0,835	1,00
2.	Klaipėdos m. SVB	4,33	0,722	0,67
3.	Kauno m. SVB	2,66	0,443	0,33

2 dimensija 1 rodiklis Apsilankymų (fizinių) skaičius 1 gyventojui

Eil. Nr.	SVB	Gyventojų skaičius	Apsilankymų skaičius	Rodiklio reikšmė	Procentilis
1.	Vilniaus m. SVB	539939	810051	1,50	0,00
2.	Šiaulių m. SVB	105653	188942	1,79	0,33
3.	Kauno m. SVB	304097	552575	1,82	0,67
4.	Klaipėdos m. SVB	157350	393378	2,50	1,00

2 dimensija 2 rodiklis Virtualių apsilankymų skaičius 1 gyventojui

Eil. Nr.	SVB	Gyventojų skaičius	Virtualių apsilankymų skaičius	Rodiklio reikšmė	Procentilis
1.	Vilniaus m. SVB	539939	38005	0,07	0,00
2.	Kauno m. SVB	304097	45417	0,15	0,33
3.	Šiaulių m. SVB	105653	24477	0,23	0,67
4.	Klaipėdos m. SVB	157350	284203	1,81	1,00

dimensija III rodiklis Dokumentų išduotis 1 gyventojui

E. Nr.	SVB	Gyventojų skaičius	Dokumentų išduotis	Rodiklio reikšmė	Procentilis
1.	Vilniaus m. SVB	539939	1370050	2,54	0,00
2.	Kauno m. SVB	304097	1008448	3,32	0,33
3.	Šiaulių m. SVB	105653	354966	3,36	0,67
4.	Klaipėdos m. SVB	157350	690509	4,39	1,00

2 dimensija IV rodiklis Fondo apyvarta

Eil. Nr.	SVB	Fondo dydis (fiz. vnt.)	Dokumentų išduotis	Rodiklio reikšmė	Procentilis
1.	Šiaulių SVB	217691	354966	1,63	0,00
2.	Kauno m. SVB	585584	1008448	1,72	0,33
3.	Klaipėdos m. SVB	341949	690509	2,02	0,67
4.	Vilniaus m. SVB	537876	1370050	2,55	1,00

**2 dimensija V rodiklis Bendras bibliotekos darbo valandų (kai biblioteka atvira
vartotojui) skaičius per metus 1 000 gyventojų**

Eil. Nr.	SVB	Gyventojų skaičius	Darbo (aptarnavimo) valandų skaičius	Rodiklio reikšmė	Procentilis
1.	Vilniaus m. SVB	539939	47095	87,22	0,00
2.	Šiaulių SVB	105653	16718	158,23	0,33
3.	Klaipėdos m. SVB	157350	32977	209,58	0,67
4.	Kauno m. SVB	304097	64460	211,97	1,00

4 grupės bibliotekų 2 dimensijos rodiklių procentilių suma

Eil. Nr.	SVB	Procentilis					Bendra procentilių suma
		1 rodiklis	2 rodiklis	3 rodiklis	4 rodiklis	5 rodiklis	
1.	Kauno m. SVB	0,67	0,33	0,33	0,33	1,00	2,66
2.	Klaipėdos m. SVE	1,00	1,00	1,00	0,67	0,67	4,34
3.	Šiaulių m. SVB	0,33	0,67	0,67	0,00	0,33	2,00
4.	Vilniaus m. SVB	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00	1,00

5 grupės bibliotekų 2 dimensijos galutinis procentilis

Eil. Nr.	SVB	Bendra procentilių suma	Bendra procentilių suma padalinta iš 5	Galutinis procentilis
			padalinta iš 5	
1.	Vilniaus m. SVB	1,00	0,200	0,00
2.	Šiaulių m. SVB	2,00	0,400	0,33
3.	Kauno m. SVB	2,66	0,532	0,67
4.	Klaipėdos m. SVE	4,34	0,868	1,00

5 grupės bibliotekų 2 dimensijos reitingas

Eil. Nr.	SVB	Bendra procentilių suma	Galutinis procentilis
		padalinta iš 5	
1.	Klaipėdos m. SVE	0,868	1,00
2.	Kauno m. SVB	0,532	0,67
3.	Vilniaus m. SVB	0,200	0,00

5 bibliotekų grupė

3 dimensija I rodiklis Fondo komplektavimui skirtos lėšos 1 išduočiai

Eil. Nr.	SVB	Dokumentų išduotis	Išleista lėšų komplektavimui	Rodiklio reikšmė	Procentilis
1.	Klaipėdos m. SVB	690509	298800	0,43	0,00
2.	Vilniaus m. SVB	1370050	568300	0,41	0,33
3.	Šiaulių m. SVB	354966	134500	0,38	0,67
4.	Kauno m. SVB	1008448	377000	0,37	1,00

3 dimensija II rodiklis Darbuotojų darbo valandų ir valandų, per kurias biblioteka atvira lankytojams santykis

Eil. Nr.	SVB	Valandų, per kurias biblioteka atvira lankytojams skaičius	Darbuotojų darbo valandų iš viso	Rodiklio reikšmė	Procentilis
1.	Šiaulių m. SVB	16718	64218,00	3,84	0,00
2.	Vilniaus m. SVB	47095	177975,60	3,78	0,33
3.	Kauno m. SVB	64460	177975,60	2,76	0,67
4.	Klaipėdos m. SVB	32977	73392,00	2,23	1,00

3 dimensija III rodiklis Apsilankymų skaičius per 1 bibliotekos darbo (atvirą lankytojams) valand

¶

Eil. Nr.	SVB	Valandų, per kurias biblioteka atvira lankytojams, skaičius	Apsilankymų skaičius	Rodiklio reikšmė	Procentilis
1.	Kauno m. SVB	64460	552575	8,57	0,00
2.	Šiaulių m. SVB	16718	188942	11,30	0,33
3.	Klaipėdos m. SVB	32977	393378	11,93	0,67
4.	Vilniaus m. SVB	47095	810051	17,20	1,00

3 dimensija IV rodiklis Paprastosios išlaidos 1 apsilankymui

Eil. Nr.	SVB	Apsilankymų skaičius	Paprastosios išlaidos	Rodiklio reikšmė	Procentilis
1.	Kauno m.	552575	4137400	7,49	0,00
2.	Šiaulių m. SVB	188942	1364800	7,22	0,33
3.	Vilniaus m. SVB	810051	4450300	5,49	0,67
4.	Klaipėdos m. SVB	393378	2088500	5,31	1,00

5 grupės bibliotekų 3 dimensijos rodiklių procentilių suma

Eil. Nr.	SVB	Procentilis				Bendra procentilių suma
		1 rodiklis	2 rodiklis	3 rodiklis	4 rodiklis	
1.	Kauno m. SVB	1,00	0,67	0,00	0,00	1,67
2.	Klaipėdos m. SVB	0,00	1,00	0,67	1,00	2,67
3.	Šiaulių m. SVB	0,67	0,00	0,33	0,33	1,33
4.	Vilniaus m. SVB	0,33	0,33	1,00	0,67	2,33

5 grupės bibliotekų 3 dimensijos galutinis procentilis

Eil. Nr.	SVB	Bendra procentilių suma	Bendra procentilių suma padalinta iš 4	Galutinis procentilis
1.	Šiaulių m. SVB	1,33	0,333	0,00
2.	Kauno m. SVB	1,67	0,418	0,33
3.	Vilniaus m. SVB	2,33	0,583	0,67
4.	Klaipėdos m. SVB	2,67	0,668	1,00

5 grupės bibliotekų 3 dimensijos reitingas

Eil. Nr.	SVB	Bendra procentilių suma	Bendra procentilių suma padalinta iš 4	Galutinis procentilis
1.	Klaipėdos m. SVE	2,67	0,668	1,00
2.	Vilniaus m. SVB	2,33	0,583	0,67
3.	Kauno m. SVB	1,67	0,418	0,33

4 dimensija I rodiklis Fondo atnaujinimo procentas

Eil. Nr.	SVB	Fondo dydis (fiz. vnt.)	Gauta naujų dokumentų (fiz. vnt.)	Rodiklio reikšmė (%)	Procentilis
1.	Šiaulių m. SVB	217691	7022	3,23	0,00
2.	Klaipėdos m. SVB	341949	18734	5,48	0,33
3.	Kauno m. SVB	585584	35216	6,01	0,67
4.	Vilniaus m. SVB	537876	43989	8,18	1,00

4 dimensija II rodiklis Mokymams skirtų valandų skaičius 1 darbuotojui

Eil. Nr.	SVB	Profesionalių darbuotojų skaičius	Mokymams skirtų valandų skaičius	Rodiklio reikšmė	Procentilis
1.	Vilniaus m. SVB	113	400	3,54	0,00
2.	Klaipėdos m. SVB	57	370	6,49	0,33
3.	Šiaulių m. SVB	37	773	20,89	0,67
4.	Kauno m. SVB	114	2602	22,82	1,00

4 dimensija III rodiklis Nepaprastosios išlaidos 1 gyventojui

Eil. Nr.	SVB	Gyventojų skaičius	Nepaprasto- sios išlaidos	Rodiklio reikšmė	Procentilis
1.	Šiaulių m. SVB	105 653	9300	0,09	0,00
2.	Kauno m. SVB	304097	46100	0,15	0,33
3.	Klaipėdos m. SVB	157350	74200	0,47	0,67
4.	Vilniaus m. SVB	539939	780800	1,45	1,00

5 grupės bibliotekų 4 dimensijos rodiklių procentilių suma

Eil. Nr.	SVB	Procentilis			Bendra procentilių suma
		1 rodiklis	2 rodiklis	3 rodiklis	
1.	Kauno m. SVB	0,67	1,00	0,33	2,00
2.	Klaipėdos m. SVB	0,33	0,33	0,67	1,33
3.	Šiaulių m. SVB	0,00	0,67	0,00	0,67
4.	Vilniaus m. SVB	1,00	0,00	1,00	2,00

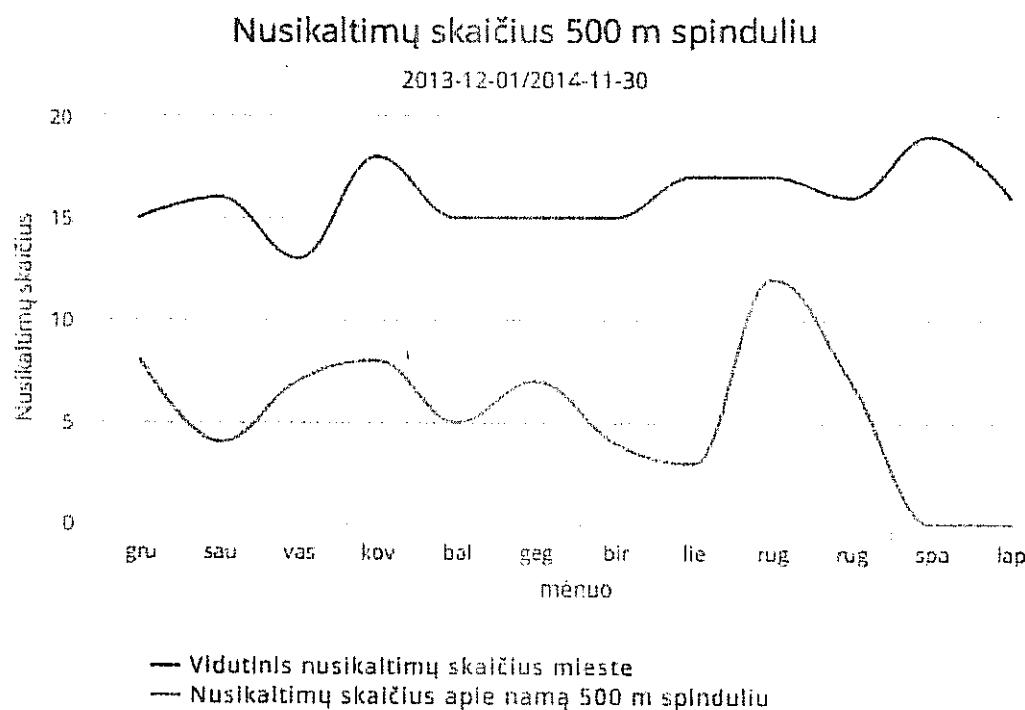
5 grupės bibliotekų 4 dimensijos galutinis procentilis

Eil. Nr.	SVB	Bendra procentilių suma	Bendra procentilių suma padalinta iš 3	Galutinis procentilis
1.	Šiaulių m. SVB	0,67	0,223	0,00
2.	Klaipėdos m. SVB	1,33	0,443	0,33
3.	Kauno m. SVB	2,00	0,667	0,67
4.	Vilniaus m. SVB	2,00	0,667	0,67

5 grupės bibliotekų 4 dimensijos galutinis procentilis

Eil. Nr.	SVB	Bendra procentilių suma	Bendra procentilių suma padalinta	Galutinis procentilis
1.	Vilniaus m. SVB	2,00	0,67	0,67
2.	Kauno m. SVB	2,00	0,67	0,67
3.	Klaipėdos m. SVB	1,33	0,44	0,33
4.	Šiaulių m. SVB	0,67	0,22	0,00

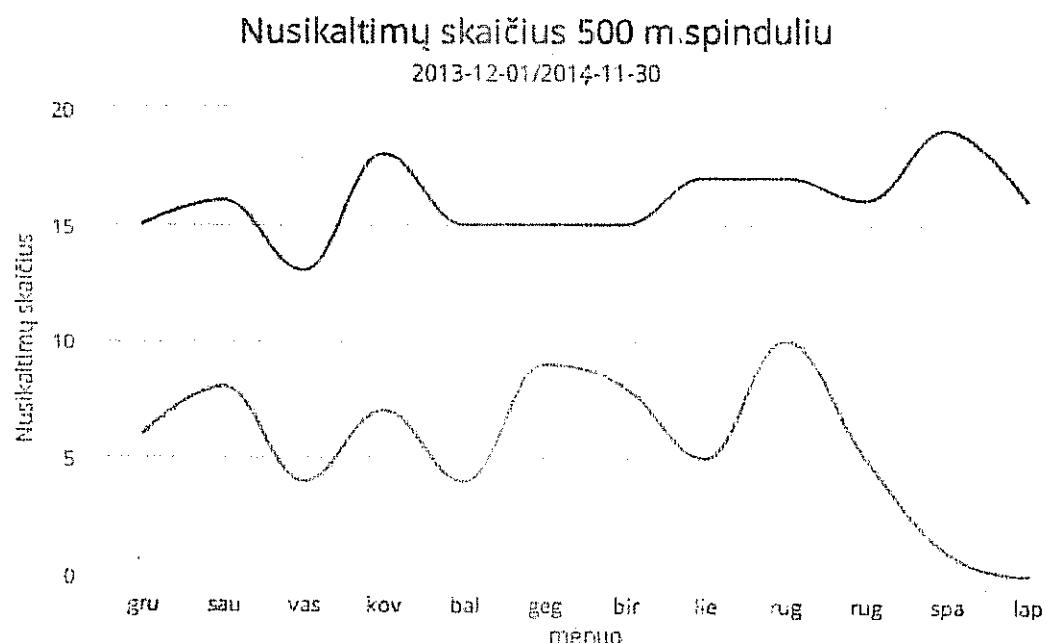
Alternatyva 1, I. Simonaitytės g. 29A, Klaipėda
 Šaltinis: http://kurgyvenu.lt/Klaipeda/I._Simonaitytes_g._29A-5TJXT

Nusikaltimų skaičius 500 m spinduliu

Fizinis smurtas	24
Plėšimai	10
Vagystės iš gyvenamujų patalpų	12
Automobilių vagystės	5
Vagystės iš automobilių	9

Šaltinis: Informatikos ir ryšių departamentas prie LR VRM

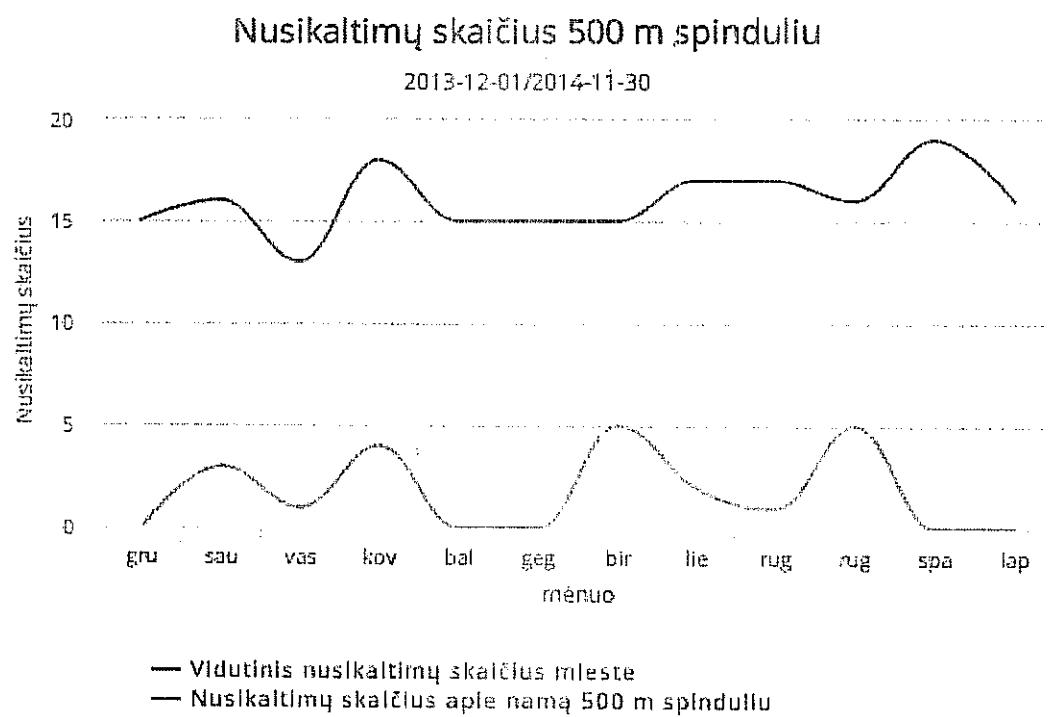

Vidutinis nusikaltimų skaičius mieste-- Nusikaltimų skaičius apie namą 500 m spinduliu

Nusikaltimų skaičius 500 m spinduliu

Fizinis smurtas	14
Plėšimai	17
Vagystės iš gyvenamųjų patalpų	12
Automobilių vagystės	5
Vagystės iš automobilių	8

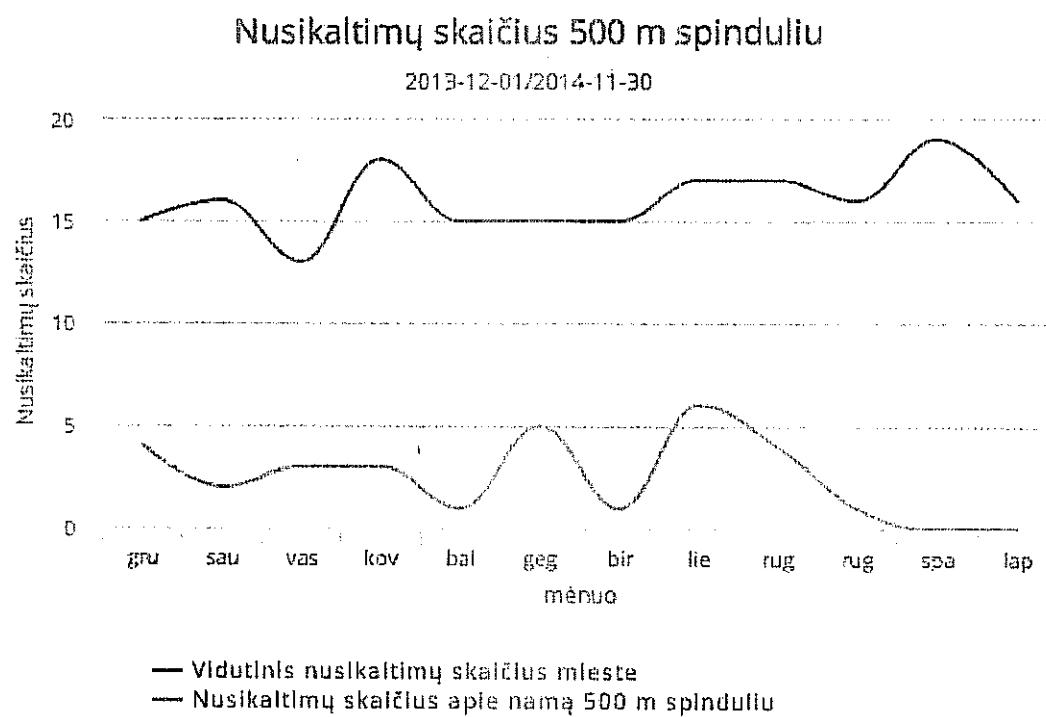
Šaltinis: Informatikos ir rušiu departamento nuo I R VRM

Nusikaltimų skaičius 500 m spinduliu

Fizinis smurtas	7
Plėšimai	2
Vagystės iš gyvenamujų patalpų	6
Automobilių vagystės	2
Vagystės iš automobilių	9

Šaltinis: Informatikos ir ryšių departamentas prie LR VRM

Nusikaltimų skaičius 500 m spinduliu

Fizinis smurtas	28
Plėšimai	20
Vagystės iš gyvenamųjų patalpų	8
Automobilių vagystės	7
Vagystės iš automobilių	13

Šaltinis: Informatikos ir ryšių departamentas prie LR VRM

Atstumai iki mokyklos

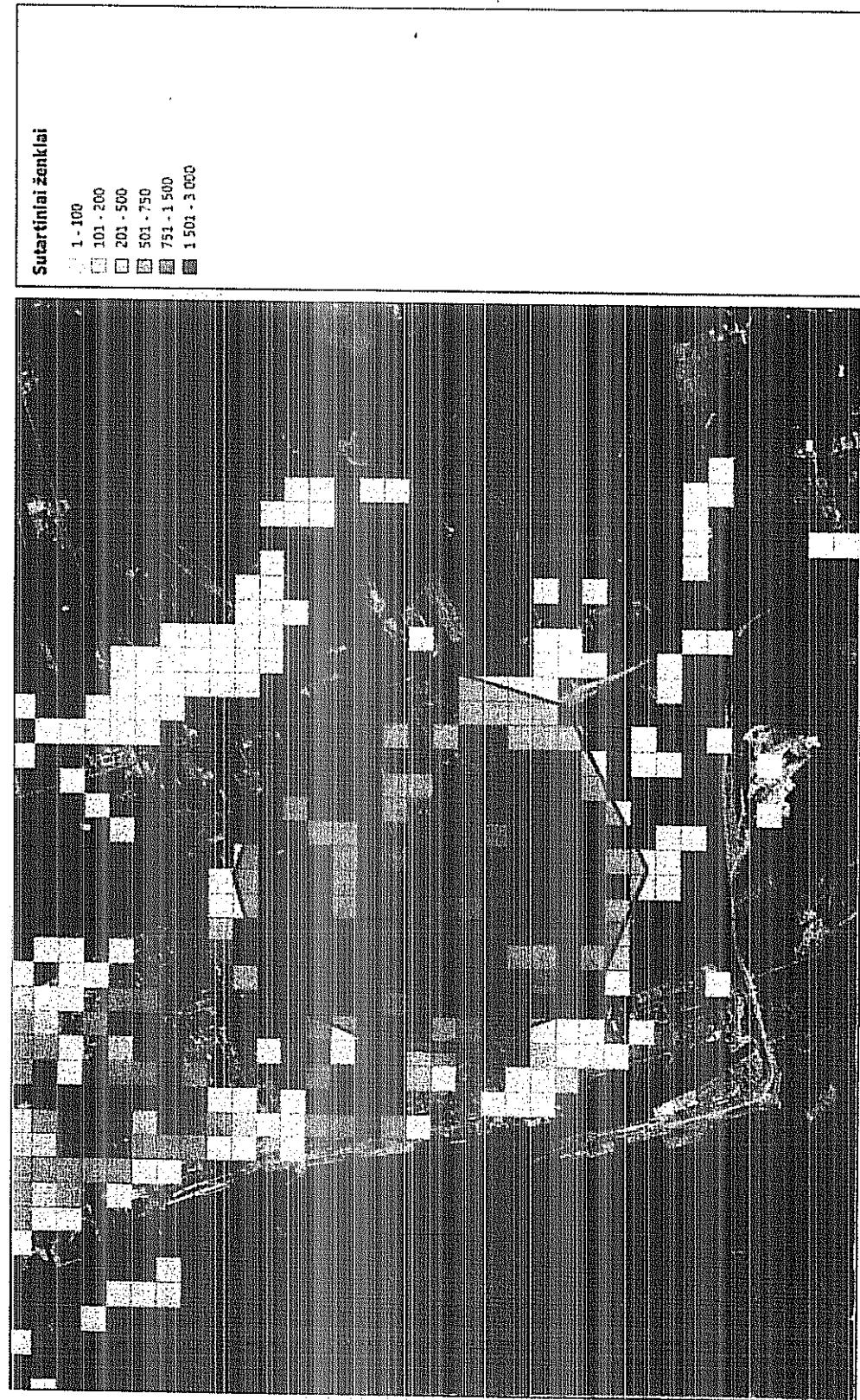
Priekous nr. 6

Ugdymo įstaiga		Alternatyva 1	Alternatyva 2
Suminis atstumas		61,5	52
Vidulinis atstumas		2,26	1,93
Gimnazijos			
„Aitvaro“ gimnazija	Paryžiaus Komunos g.18a	4	2
„Ąžuolyno“ gimnazija	Paryžiaus Komunos g.16	5	3
Vytauto Didžiojo gimnazija	S.Daukanto g.31		
„Vėtrungės“ gimnazija	Gedminų g.5	2	1
Vidurinės mokyklos			
„Aukuro“ vidurinė mokykla	Stalibininkų pr. 7	1	2
Baltijos vidurinė mokykla	Baltijos pr. 51	3	1
Simono Dacho vidurinė mokykla	Kuršių a. 2/3		
Maksimo Gorkio vidurinė mokykla	S.Daukanto g.5		
„Kuršių“ vidurinė mokykla	I. Simonaitytės g.24	0,5	2
Prano Mašioto vidurinė m-kla	Varpu g. 3	1	3
„Pajūrio“ vidurinė mokykla	Laukininkų g.28	1	3
„Pamario“ vidurinė mokykla	Naikupės g.25	3	0,5
„Santarvės“ vidurinė mokykla	Gedminų g.7	1	2
„Smiltės“ vidurinė mokykla	Reikjaviko g.17	1	2
„Varpo“ vidurinė mokykla	Budelklemio g. 7	1	3
„Versmės“ vidurinė mokykla	I. Simonaitytės g. 2	1	2
Vydūno vidurinė mokykla	Baltilakainio g.9a		
Vydūno vidurinė mokykla	Daržų g.18		
„Vyturio“ vidurinė mokykla	Laukininkų g.30	1	3
Hermano Zudermano vidurinė mokykla	Gedminų g. 1	2	1
„Žaliakalnio“ vidurinė mokykla	Galino pilymo g. 17		
„Čemynos“ vidurinė mokykla	Kretingos g. 23		
Pagrindinės mokyklos			
Gedminų pagrindinė mokykla	Gedminų g. 3	2	1
„Gabilios“ pagrindinė mokykla	Paryžiaus Komunos g.18a	4	3
Marijno Mažvydo pagrindinė mokykla	Baltijos pr. 53	2	1
Andrejaus Rublio pagrindinė m-kla	Debraceno g. 48	2	1
„Saulėteklo“ pagrindinė mokykla	Mokyklos g. 3		
Sendvaro pagrindinė mokykla	Tilžės g. 39		
Ievos Simonaitytės pagrindinė m-kla	Sulupės g. 26	3	0,5
I.Judvilio Stulpino pagrindinė mokykla	Bandužų g. 4	2	5
Tauralaukio pagrindinė mokykla	Klaipėdos/Lazdynų g. 31/2		
„Verdenės“ pagrindinė mokykla	Kretingos g. 22		
Vilės pagrindinė mokykla	Dariaus ir Girėno g. 4		
Suaugusiųjų vidurinės mokyklos			
Sello Šemerio suaugusiųjų vidurinė m-kla	Sulupės g. 26	3	0,5
Neužakiemio suaugusiųjų vidurinė m-kla	Gedminų g. 1	2	1
Pradinės mokyklos			
„Gilijos“ pradinė mokykla	Taikos pr. 68	1	0,5
Papildomo ugdymo įstaigos			
Dailės mokykla	Rumplištės g. 45	5	2
J. Karoso muzikos m-kla	Puodžių g. 4	7	4
J. Kačinsko muzikos m-kla	Stalibininkų pr. 5	1	2

Priodus nr. 4

Alternatyva 1. Gyventojų skaičius 2 km spinduliu nuo I. Simonaitės g. 29A: 81 300

Gyventojų surašymas, gyventojų skaičius

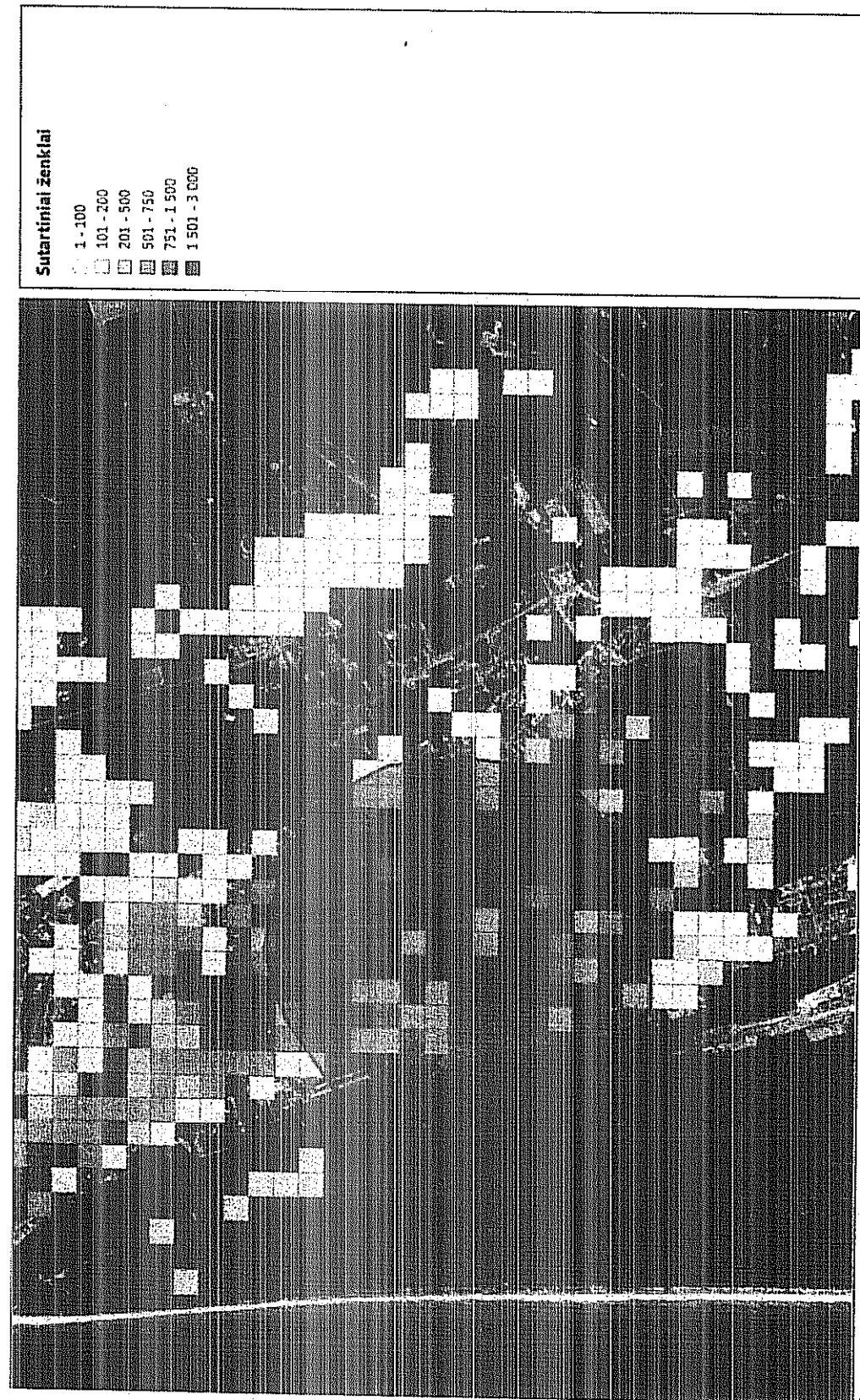

Zemelapis suformuotas: 2014-11-18

© Lietuvos statistikos departamento, 2014. Sudėtis US-Hait-Baltic. Duomenys teikia Lietuvos ir Nacionalinė žemės taryba prie ŽŪM. GDR250LT © Nacionalinė žemės taryba prie ŽŪM. GDR10LT © Nacionalinė žemės taryba prie ŽŪM. Lietuvos teisės žemėlapis www.geoportal.lt
duomenys GDR10LT © VI Registry Center Administrazione tributar 2011. Lietuvos teisės žemėlapis www.geoportal.lt

Alternatyva 2. Gyventojų skaičius 2 km spinduliu nuo Taikos pr. 70: 69 520

Gyventojų surašymas, gyventojų skaičius

Žemėlapis suformuotas: 2014-11-18

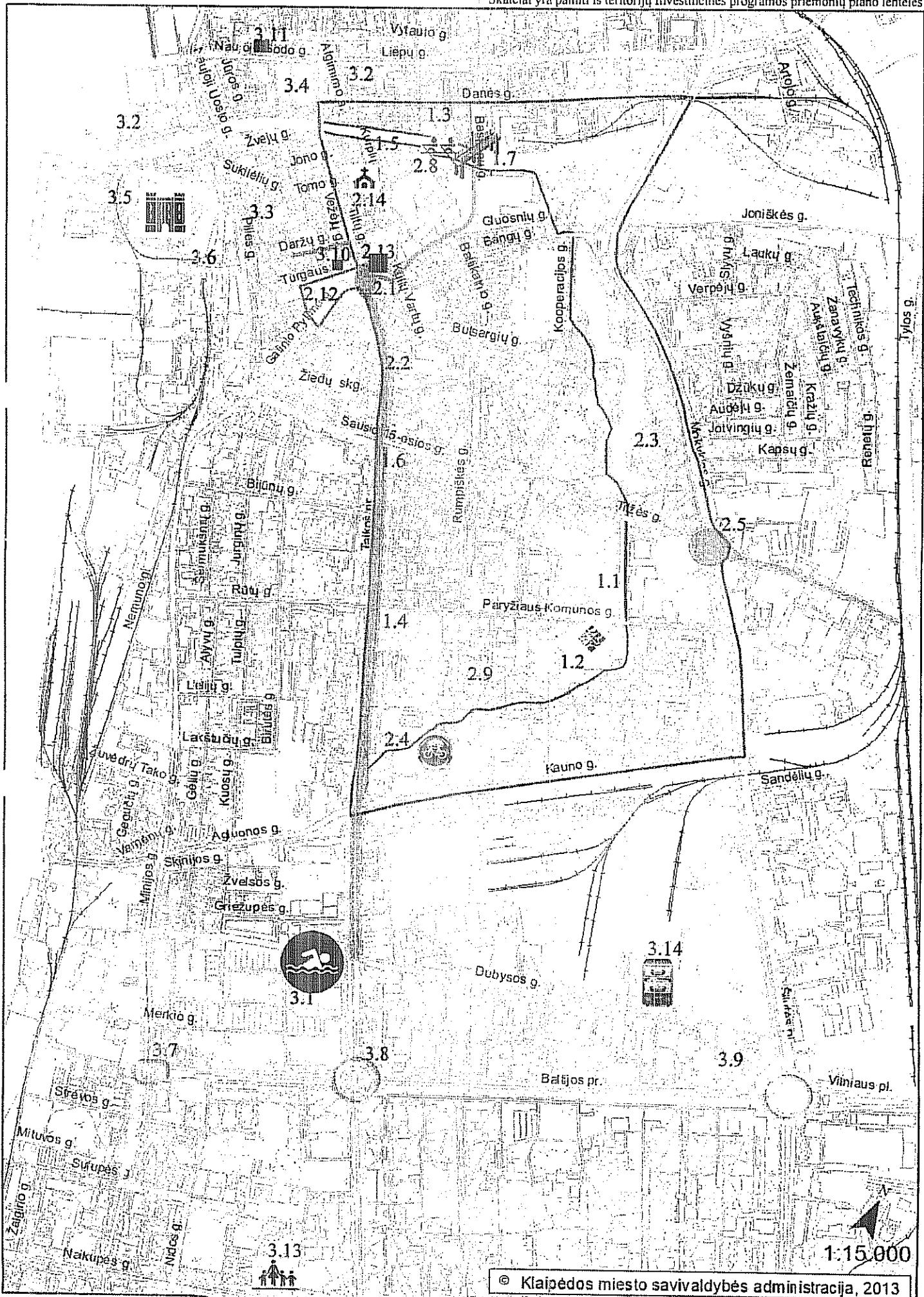
© Lietuvos statistikos departamento, 2014. Skaičių UAB „StatBaltic“ duomenų teisėtai © Nacionalinė žemėlapių taryba prie ŽŪM. GDR2011. © Nacionalinė žemėlapių taryba prie ŽŪM. ORT011. © Vėregistruo Centras, Administracinė riba 2011. Lietuvos tarybos 2011. Lietuvos tarybos 2011. Žemėlapis suformuotas: 2014-11-18

Klaipėdos miesto teritorija

Integruota teritorija ~510 ha

Tikslinė teritorija ~233 ha

* Skaičiai yra paimti iš teritorijų Investicinės programos priemonių plano lentelės

Biblioteka, miestas (valstybė)	Kolekcija	Tipas	
Albertslund biblioteka (Danija)	Tradicinė; vaikų	Kolokacija	Miesto tarybos administracija, kinas, koncertų salė
Juodojo delmanto biblioteka, Kopenhaga ()	Tradicinė	Kolokacija	Muziejai, koncertų salė, parodų erdvė, konferencijų salės, restoranai, kavinė, knygynas
Hjørring centrinė biblioteka	Tradicinė	Kolokacija	Prekybos centras
Kolding viešoji biblioteka		Kolokacija	Viešbutis, biurai, apartamentai
Roskilde universiteto biblioteka	Tradicinė	Kolokacija	Universitetas
Biblioteka 10, Helsinkis	Muzika	Kolokacija	Paštas
Meetingpoint@Lasipalatsi	E-paslaugos (be knygų)	Kolokacija	Prekybos centras
Nacionalinė biblioteka, Helsinkis	Tradicinė	Atskira	
Sello viešoji biblioteka, Helsinkis	Tradicinė	Kolokacija	Savivaldybės informacijos centras, kavinė, nedidelės komercinės pataplipos, prekybos centras,
Turku miesto biblioteka	Tradicinė; vaikų; naujienos; literatūra ir menai	Atskira	
Amsterdamo viešoji biblioteka	Tradicinė	Kolokacija	Teatras, biurai, susitikimų kambariai, restoranai, kavinė
Culture campus, Utrecht	Menas	Kolokacija	Mokykla, sporto kompleksas, rezidencijos, bažnyčia, kultūros centras, teatras, bendruomenės paslaugų kompleksas
Delfto Media biblioteka	Tradicinė	Kolokacija	Kavinė, parduotuvės, restoranai, apartamentai
Delfto universiteto biblioteka	Nacionaliniai ir technikos moksmai, elektroniniai ištekliai pramonės ir korporacijų klientams	Kolokacija	Universitetas
Hagos viešoji biblioteka	Tradicinė	Kolokacija	Savivaldybės taryba, biurai, kavinė, parodų erdvė, nedidelė prekybos zona, koncertų salė, viešbutis, šokių teatras, santuokų salė
Amsterdamo universiteto biblioteka	Tradicinė (be knygų vloje)	Kolokacija	Universitetas
Utrechtio universiteto biblioteka miesto centre	Akademinių ir tyrimų, literatūros	Kolokacija	Universitetas
Utrechtio universiteto biblioteka Uithofe	Akademinių ir tyrimų	Kolokacija	Universitetas
Tromso viešoji biblioteka	Tradicinė; vienos studijų	Kolokacija	Rotušė, kino Tetras
Stokholmo menų ir kultūros biblioteka (+ Valkų kambarys + Komiksų biblioteka)	Menas; kultūra; vaikų; komiksai	Kolokacija	Prekybos centras, kultūros namai, teatras
Halmstado biblioteka	Tradicinė	Atskira	
Kungälv viešoji biblioteka	Tradicinė	Kolokacija	Teatras, mokykla
Lomma viešoji biblioteka	Tradicinė	Atskira	
Malmö viešoji biblioteka	Tradicinė	Atskira	
Stokholmo viešoji biblioteka	Tradicinė	Atskira	

Pietinė miesto dalis – salyginis terminas, suvokiamas ir traktuojamas įvairiai. Vieni pietinei miesto daliai priskiria teritoriją nuo Kauno g., kiti – nuo Statybininkų prospekto. Pagal rinkimų apygardas Klaipėdos miesto savivaldybė miestą yra suskirsčiusi į bendruomenes. Pietinė miesto dalis priskiriama Marių, Pajūrio, iš dalies Baltijos bendruomenių teritorijoms. Kiekvienos bendruomenės teritorijoje veikia Klaipėdos miesto savivaldybės viešosios bibliotekos padaliniai, tačiau bibliotekų prieinamumas bendruomenių nariams netolygus.

Marių bendruomenė. Bendras gyventojų skaičius – 46,2 tūkst. (18 tūkst. būstų). Pagal amžių: 0–14 metų – 6910; 15–64 metų – 33 790; 65 ir daugiau – 5460. Pagal pragyvenimo šaltinį: iš darbo užmokesčio ir verslo – 21,8 tūkst.; išlaikytiniai – 24,3 tūkst. (52,5 proc.).

Marių bendruomenėje daugiabučių namų butuose įkurdinti 4 bibliotekos filialai, kurių paslaugomis naudojasi 3547 registruoti vartotojai. Tai sudaro 7 proc. mikrorajono gyventojų. Per metus bibliotekose jie apsilanko 68,7 tūkst. kartų. Lankomumas – 19. Bendras bibliotekų plotas – 330 m², bibliotekų plotas, tenkantis 1000 gyventojų – 7 m². Dokumentų skaičius, tenkantis 1000 gyventojų – 1274 fiz. vnt.

Marių bendruomenėje veikiančių padalinių informacija

	SVB patalpos	Unikalus nr.	Bibliotekos padalinio pavadinimas	Estatų skaičius	Informacijos ištekliai	Veiklos rodikliai
Bendras bibliotekų plotas – 330 m ²	Adresas: Vingio g. 11, plotas 67,37 m ²	Unikalus nr. 2198-2002-4016:0071	Vingio filialas (daugiabutis namas)	Iš viso – 2,20, t. sk. spec. – 2; techn. darb. – 0,2.	Bibliotekos dok. fondas – 13,3 tūkst. vnt., KDV – 6, t. sk. VIP – 4	Registruoti skaitytojai – 0,7 tūkst.; lankytojų skaičius – 22 tūkst.; dokumentų išduotis – 23,2 tūkst. vnt.
	Adresas: Šiaulių g. 3, plotas 84,99 m ²	Unikalus nr. 2197-5005-3018:0028	Šiaulių filialas (daugiabutis namas)	Iš viso – 2,25, t. sk. 2 spec., 0,25 techn. darb.	Bibliotekos dok. fondas – 16,6 tūkst. vnt., KDV – 7, t. sk. VIP – 5	Registruoti skaitytojai – 1,1 tūkst.; lankytojų skaičius – 13,4 tūkst.; dokumentų išduotis – 23,6 tūkst. vnt.
	Adresas: Laukininkų g. 42–18, plotas 81,76 m ²	Unikalus nr. 2198-5001-6017:0075	Laukininkų filialas (daugiabutis namas)	Iš viso – 2,25, t. sk. spec. – 2; techn. darb. – 0,25	Bibliotekos dok. fondas – 16 tūkst. vnt., KDV – 5, t. sk. VIP – 4	Registruoti skaitytojai – 926; lankytojų skaičius – 17,6 tūkst.; dokumentų išduotis – 23,9 tūkst. vnt.
	Adresas: Laukininkų g. 50. plotas 89 m ²	Bibliotekai nepriklaušančios patalpos. Turėsime išsikelti pareikalaus savininkui.	Karlskronos vaikų filialas (daugiabutis namas)	Iš viso – 2,25, t. sk. 2 spec., 0,25 techn. darb.	Bibliotekos dok. fondas – 13 tūkst. vnt., KDV – 3, t. sk. VIP – 2	Registruoti skaitytojai – 821; lankytojų skaičius – 15,7 tūkst.; dokumentų išduotis – 25,7 tūkst. vnt.

Pajūrio bendruomenė. Teritorijoje gyvena 26,7 tūkst. gyventojų (10,8 tūkst. būstų). Pagal amžių: 0–14 metų – 3930; 15–64 metų – 18 750; 65 ir daugiau – 4050. Pagal pragyvenimo šaltinį: iš darbo užmokesčio ir verslo – 11,7 tūkst.; išlaikytiniai – 15,0 tūkst. (56 proc. gyventojų).

Pajūrio bendruomenėje veikia 2 filialai viename pastate. Filialų paslaugomis naudojasi 2000 registruotų vartotojų. Tai sudaro 7 proc. mikrorajono gyventojų. Per metus bibliotekose jie apsilanko 52,1 tūkst. kartų. Lankomumas – 26. Bendras bibliotekos plotas – 364 m². Bibliotekų plotas, tenkantis 1000 gyventojų – 13,6 m². Dokumentų skaičius, tenkantis 1000 gyventojų – 1524 fiz. vnt.

Pajūrio bendruomenės bibliotekų informacija

	SVB patalpos	Bibliotekos padalinio pavadinimas	Estatų skaičius	Informacijos ištekliai	Veiklos rodikliai
Bendras bibliotekų plotas – 364 m ²	Adresas: Kalnupės g. 13, plotas 364,49 m ²	Kalnupės filialas: abonementas, skaitykla	Iš viso – 3,5, t. sk. spec. – 3; techn. darb. – 0,75	Bibliotekos dok. fondas – 28,2 tūkst. vnt., KDV – 9, t. sk. VIP – 6	Skaitytojai – 1,1 tūkst.; lankytojų skaičius – 29,8 tūkst.; dokumentų išduotis – 55,2 tūkst. vnt.
		„Ruoniuko“ vaikų filialas	Iš viso – 2,25, t. sk. spec. – 2; techn. darb. – 0,25	Bibliotekos dok. fondas – 12,5 tūkst. vnt., KDV – 6, t. sk. VIP – 4	Skaitytojai – 0,9 tūkst.; lankytojų skaičius – 22,3 tūkst.; dokumentų išduotis – 39,1 tūkst. vnt.

Baltijos bendruomenė. Teritorijoje gyvena 33,9 tūkst. gyventojų (14,2 tūkst. būstų). Pagal amžių: 0–14 metų – 4570; 15–64 metų – 21 240; 65 ir daugiau – 8120. Pagal pragyvenimo šaltinį: iš darbo užmokesčio įr verslo – 13,0 tūkst.; išlaikytiniai – 20,7 tūkst. (61 proc. gyventojų).

Baltijos bendruomenėje veikia 3 didžiausi bibliotekos filialai. Šiose bibliotekose skaito 5410 registruoti vartotojai (16 proc. gyventojų), per metus apsilanko 113,7 tūkst. lankytojų. Lankomumas – 21. Bendras šioje teritorijoje veikiančių bibliotekų plotas – 1103 m². Bibliotekų plotas, tenkantis 1000 gyventojų – 32,5 m². Dokumentų skaičius bibliotekų fonduose – 72 900 fiz. vnt. Dokumentų skaičius, tenkantis 1000 gyventojų – 2150 fiz. vnt.

Baltijos bendruomenėje veikiančių bibliotekos padalinių informacija

	SVB patalpos	Bibliotekos padalinio pavadinimas	Estatų skaičius	Informacijos ištekliai	Veiklos rodikliai
Bendras bibliotekų plotas – 1103 m ²	Adresas: Kauno g. 49, plotas – 366 m ²	„Kauno atžalyno“ filialas: abonementas, skaitykla	Iš viso – 3,75, t. sk. spec. – 3; techn. pers. – 0,75.	Bibliotekos dok. fondas – 24,3 tūkst. vnt., KDV – 9, t. sk. VIP – 6	Skaitytojai – 1,5; lankytojai – 35,6 tūkst.; dokumentų išduotis – 51,7 tūkst. vnt.
	Adresas: Taikos pr. 79, plotas 427,01 m ²	Pempininkų filialas: abonementas, skaitykla, informacinių technologijų kabinetas ir kompiuterinio raštingumo mokymų klasė	Iš viso – 6,50, t. sk. spec. – 5; techn. pers. – 1,5	Bibliotekos dok. fondas – 27,6 tūkst. vnt., KDV – 25, t. sk. VIP – 19	Skaitytojai – 2,3 tūkst.; lanky. sk. 48,7 tūkst.; dok. Išd. – 83,5 tūkst. vnt.

Adresas: Taikos pr. 79, plotas 218,44 m ²	Pempininkų filialo vaikų centras: pagal panaudą valdomos LR KM patalpos	Iš viso – 1,5; t. sk. spec. – 1; techn. pers. – 0,25	Bibliotekos dok. fondas – 10 tūkst. vnt., KDV – 3, t. sk. VIP – 1	Skaitytojai vaikai – 929; lankyt.sk. – 10,1 tūkst.; dok. išd – 14,9 tūkst. vnt.
Adresas: Debreceno g. 22, plotas 78,51 m ²	Bibliotekos sistemos pagalbinis mainų ir atsarginis fondai			
Adresas: Debreceno g. 22, plotas 79,94 m ²	Debreceno filialas (daugiabutis namas)	Iš viso – 2,25; t. sk. spec. – 2; techn. pers. – 0,5	Bibliotekos dok. fondas – 11 tūkst. vnt., KDV – 6, t. sk. VIP – 4	Skaitytojai – 681; lankyt. – 19,3 tūkst.; dok. išduotis – 29,8 tūkst. vnt.

Danės bendruomenė. Bendras gyventojų skaičius – 48,9 tūkst. (20 tūkst. būstų). Pagal amžių: 0–14 metų – 7200; 15–64 metų – 33 060; 65 ir daugiau – 8700. Pagal pragyvenimo šaltinį: iš darbo užmokesčio ir verslo – 21,5 tūkst.; išlaikytiniai – 27,4 tūkst. (56 proc.).

Danės bendruomenėje didžiausias bibliotekų tankis. Klaipėdos miesto savivaldybės viešosios bibliotekos skyriai įkurdinti 4 skirtinguose pastatuose miesto centre. 2 bibliotekos filialai veikia priemiesčio gyvenvietėse – Melnragėje ir Giriliuose, 1 filialas – Miško kvartale ir 1 vaikų filialas – miesto centre. Danės bendruomenėje veikiančių bibliotekos padalinių paslaugomis naudojasi 12 811 registruotų vartotojų. Tai sudaro 26 proc. bendruomenės gyventojų. Per metus bibliotekose jie apsilanko 162,5 tūkst. kartų. Lankomumas – 13. Bendras bibliotekų plotas – 1986 m². Bibliotekų plotas, tenkantis 1000 gyventojų – 40,6 m².

Danės bendruomenėje veikiančių bibliotekos padalinių informacija

SVB patalpos	Bibliotekos padalinio pavadinimas	Etatų skaičius	Informacijos ištekliai	Veiklos rodikliai
Turgaus g. 6 (108,89 m ²); Turgaus g. 8 (353,02 m ²) plotas 462 m ²	VB	Iš viso: 22; t. sk. spec. – 16,5, techn. pers. – 5,5	Dokumentų fondas – 43,5 tūkst. vnt. ; (toliau KDV) – 37, t. sk. vieša interneto prieiga (toliau VIP) – 10	Skaitytojai – 2638; lankytojai 31,5 tūkst.; dokumentų išduotis – 68,2 tūkst. vnt.
Adresas: J. Janonio g. 9, plotas – 225,41 m ²	Meno skyrius	Iš viso – 2,6; t. sk. spec. – 2, techn. pers. – 0,6	Bibliotekos dok. fondas – 10,5 tūkst. vnt., KDV – 9, t. sk. VIP – 6	Skaitytojai – 2,9 tūkst.; lankytojai – 12,7 tūkst.; dok. išduotis – 54,7 tūkst. vnt.
Adresas: Danės g. 7, plotas – 245,39 m ²	Vaikų skyrius	Iš viso – 3,6; t. sk. spec. – 3; techn. pers. – 0,6	Bibliotekos dok. fondas – 19,8 tūkst. vnt., KDV – 12, t. sk. VIP – 9	Skaitytojai – 2,9 tūkst.; lankytojai – 28,5 tūkst.; dokumentų išduotis – 73,7 tūkst. vnt.

	Adresas: Tilžės g. 9, plotas – 371,33 m^2	Jaunimo skyrius	Iš viso – 3,8; t.sk. spec. – 3; techn. pers. – 0,8	Dokumentų fondas – 33,9 tūkst. vnt.; KDV – 19, t. sk. VIP – 15	Skaitytojai – 1,7 tūkst.; lankytojai – 37 tūkst.; dokumentų išduotis – 44,1 tūkst. vnt.
	Adresas: Tilžės g. 11, plotas 163,16 m^2	Pelėdžiuko filialas	Iš viso – 2,3, t. sk. spec. – 2; techn. pers. – 0,3	Dokumentų fondas – 12,2 tūkst. vnt.; KDV – 8, t. sk. VIP – 4	Skaitytojai – 1044; lankytojai – 22,3 tūkst.; dok. išduotis – 30,6 tūkst. vnt.
	Adresas: Kretingos g. 61, plotas – 108,34 m^2	Miško filialas	Iš viso – 2,25; t. sk. spec. – 2; techn. pers. – 0,25	Bibliotekos dokumentų fondas – 18 tūkst. vnt., KDV – 7, t. sk. VIP – 5	Skaitytojai – 793; lankytojai – 15,9 tūkst.; dokumentų išduotis – 30,5 tūkst. vnt.
	Adresas: Šlaito g. 10a, Giruliai, plotas – 309 m^2	Girilių filialas	Iš viso – 1,75; t. sk. 1 spec. ir 0,75 techn. darb.	Bibliotekos dok. fondas – 9,7 tūkst. vnt., komp. darbo vietas – 3, t. sk. VIP – 2	Registruoti skaitytojai – 539; lankytojų skaičius – 8,0 tūkst.; dokumentų išduotis – 15,0 tūkst. vnt.
	Adresas: Molo/Audros g. 60/15, Melnragė, plotas 101,68 m^2	Melnragės filialas: skaitykla, abonementas	Iš viso – 1,25; t. sk. 1 spec., 0,25 techn. darb.	Bibliotekos dok. fondas – 16,9 tūkst. vnt., komp. darbo vietas – 6, t. sk. VIP – 5	Registruoti skaitytojai – 297; lankytojų skaičius – 6,6 tūkst.; dokumentų išduotis – 13 tūkst. vnt.

Rodiklių suvestinė

Bendruomenės pavadinimas	Bendruomenės gyventojų sk. tūkst.	Registruotų vartotojų proc.	Apsilankymai 1000 gyventojų	Bibliotekos plotas 1000 gyventojų (m^2)	Dokumentų sk. tenkančių 1000 gyventojų (fiz. vnt.)
Marių bendruomenė	46,2	7	1487	7	1274
Pajūrio bendruomenė	26,7	7	1951	13,6	1524
Baltijos bendruomenė	33,9	16	3353	32,5	2150
Danės bendruomenė	48,9	26	3323	40,6	3364

Išvada: būtina gerinti sąlygas Marių bendruomenei naudotis bibliotekų paslaugomis.

Priekšas nr. 1/1

Baudzītā vieta/	Pilnveids, dzīv. m.	Iedzīvotie	Eksportētie	Importētie	Dokumenti, izmaksas										
					parādījumi	īstenojumi									
Kuma Alžīrija, Rāzna g. 49	289	€10 519,00	€7 857,21	€1 310,63	€14 44	€51 501,40	€21 02	€27 207,14	517 703	54 145	4 73%	1593	9 01%	25 200	347 205
Parīzētā vieta/ Bauska pilsēta	645	€12 153,77	€1 310,63	€14 44	€51 501,40	€21 02	€27 207,14	517 703	54 145	4 73%	1593	9 01%	25 200	347 205	
Parīzētā vieta/ Bauska pilsēta	645	€5 745,52	€1 310,63	€14 44	€51 501,40	€21 02	€27 207,14	517 703	54 145	4 73%	1593	9 01%	25 200	347 205	
Viso Bauska	645	€7 459,16	€20 000,15	€18 134	€87 485,93	€21 02	€27 207,14	517 703	54 145	4 73%	1593	9 01%	25 200	347 205	
Grīziņi M., Šķēlējs G. IVA	369	€7 044,60	€21 34,91	€21 34,91	€21 34,91	€21 02	€27 207,14	517 703	54 145	4 73%	1593	9 01%	25 200	347 205	
VB Torgaus G. G	462	€10 000,55	€11 059,02	€23 194	€10 45,57	€21 02	€27 207,14	517 703	54 145	4 73%	1593	9 01%	25 200	347 205	
Walti Alīysis, Dārta G. 7	246	€20 295,57	€10 777,70	€10 777,70	€24 70	€24 70	€24 70	€24 70	€24 70	€24 70	4 31%	20 000	30 01	3 89%	165 00
Mitka HI, Kreižpēters D. 61	100	€12 000,37	€11 504,30	€11 504,30	€15 350,67	€20 500	€21 03	€21 03	€21 03	€21 03	4 21%	10 000	21 200	32 000	33 01%
Meno bibliotēka, Jāņoņa 19	226	€14 631,25	€21 370,45	€21 370,45	€21 370,45	€21 02	€21 02	€21 02	€21 02	€21 02	-15,93%	20 000	11 00	-50,21%	130
Jauņīno HI, Tilts g. 9	371	€21 407,10	€20 000,72	€24 441	€20 000,72	€21 02	€21 02	€21 02	€21 02	€21 02	-2,43%	17 000	17 000	0,47%	30 140
Preidelītā HI, Tilts g. 11	102	€11 147,06	€4 091,92	€4 091,92	€21 02	€21 02	€21 02	€21 02	€21 02	€21 02	-1,42%	10 000	10 000	-10,05%	22 110
Leinīgās HI, Melns g. 60	103	€17 760,32	€23 244,77	€23 244,77	€23 244,77	€23 244,77	€23 244,77	€23 244,77	€23 244,77	€23 244,77	-4,25%	27 00	31 05	-11,05%	40 7
Viso Dārta	1383	€11 111,01	€10 73	€10 73	€24 000	€24 00	€24 00	€24 00	€24 00	€24 00	-4,25%	18 000	18 000	-11,05%	41 153
Vinglo HI, Vīnglo g. 11	80	€10 750,53	€21 257,40	€21 257,40	€21 257,40	€21 257,40	€21 257,40	€21 257,40	€21 257,40	€21 257,40	-1,62%	22 300	22 300	-1,62%	41 154
Staūliņu HI, Staūliņu g. 3	85	€10 820,46	€11 257,37	€11 257,37	€11 257,37	€11 257,37	€11 257,37	€11 257,37	€11 257,37	€11 257,37	-5,05%	11 00	11 00	-3,27%	13 000
Lielkalniņš HI, Lielkalniņš g. 19	89	€1 130,53	€1 130,53	€1 130,53	€1 130,53	€1 130,53	€1 130,53	€1 130,53	€1 130,53	€1 130,53	-1,05%	13 000	13 000	-1,50%	0
Rātsalīņš HI, Rātsalīņš g. 13	141	€1 125,19	€1 125,19	€1 125,19	€1 125,19	€1 125,19	€1 125,19	€1 125,19	€1 125,19	€1 125,19	-1,05%	11 00	11 00	-1,05%	0
Rātsalīņš HI, Rātsalīņš g. 13	239	€18 703,70	€2 419,70	€2 419,70	€2 419,70	€2 419,70	€2 419,70	€2 419,70	€2 419,70	€2 419,70	-1,05%	11 00	11 00	-1,05%	0
Pejotni HI, Matīspēķi g. 13	344	€1 130,53	€1 130,53	€1 130,53	€1 130,53	€1 130,53	€1 130,53	€1 130,53	€1 130,53	€1 130,53	-1,05%	11 00	11 00	-1,05%	0
Viso Pejotni	3769	€250 340,09	€91 132,45	€24 10	€34 000	€34 000	€34 000	€34 000	€34 000	€34 000	-1,05%	20 000	20 000	-1,05%	0
Viso Matīspēķi m. sav. VĒ															
Viso Matīspēķi m. sav. VĒ															

Klaipėdos m. savivaldybės kultūros istraigu tinklas

Giruliai

168

540

541

542

167

Smiltynė

543

544

545

169

170

171

172

173

174

175

176

177

546

547

548

549

550

551

552

553

554

555

556

557

558

559

560

561

562

563

564

565

566

567

568

569

570

571

572

573

574

575

576

577

578

579

580

581

582

583

584

585

586

587

588

589

590

591

592

593

594

595

596

597

598

599

600

601

602

603

604

605

606

607

608

609

610

611

612

613

614

615

616

617

618

619

620

621

622

623

624

625

626

627

628

629

630

631

632

633

634

635

636

637

638

639

640

641

642

643

644

645

646

647

648

649

650

651

652

653

654

655

656

657

658

659

660

661

662

663

664

665

666

667

668

669

670

671

672

673

674

675

676

677

678

679

680

681

682

683

684

685

686

687

688

689

690

691

692

693

694

695

696

697

698

699

700

701

702

703

704

705

706

707

708

709

710

711

712

713

714

715

716

717

718

719

720

721

722

723

724

725

726

727

728

729

730

731

732

733

734

735

736

737

738

739

740

741

742

743

744

745

746

747

748

749

750

751

752

753

754

755

756

757

758

759

760

761

762

763

764

765

766

767

768

769

770

771

772

773

774

775

776

777

778

779

780

781

782

783

784

785

786

787

788

789

790

791

792

793

794

795

796

797

798

799

800

801

802

803

804

805

806

807

808

809

810

811

812

813

814

815

816

Priedas nr. 13

Klaipėdos m.
savivaldybės
bibliotekų tinklas

– Apskrities
biblioteka

Giruliai

TEB

Slengiai

TEB

Ginduliai

TEB

Sudrėmiant

Klaipėda

TEB

Smiltynė

TEB

TEB

TEB

166

167

Priedas nr. 14

♀ - Bibliotekos

♀ - Mokyklos

Giruliai

Mazūriškės

Trušeliai

168

Slengiai

Ginduliai

Martinai

Klaipėda

Klaipėda

Sudmantai

Jakai

169

Švepeliai

Smiltynė

167

Jomantai